

РІК LIX, Ч. 4

КВІТЕНЬ — 2002 — APRIL

№ 4, VOL. LIX

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LIX

КВІТЕНЬ

Ч. 4

Виходить раз у місяць
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англomовної частини — **Тамара Стадниченко**
Мовний редактор — **Лев Чабан**

Редакційна колегія:

Ірина Куровицька — (з уряду) — Голова Союзу Українок Америки
Марта Богаченко — *«Хом'як»*
Любов Волинець
Іванна Ганкевич
Анна-Галія Горбач
Марта Тарнавська
Людмила Тарнашинська

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Річна передплата в США

Для членів СУА ..... \$ 25.00

Для інших передплатників ..... \$ 30.00

Поодинокое число ..... \$ 3.00

В країнах поза межами США ..... US \$ 40.00

Адміністратор: **М. Оріся Яцусь**
Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LIX

APRIL

№ 4

Published by
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization
Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**
English Editor — **Tamara Stadnychenko**
Ukrainian Language consultant — **Lev Chaban**

Contributing Editors:

Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak
Lubow Wolynets
Iwanna Hankewych
Anna-Halia Horbach
Martha Tarnawsky
Ludmyla Tarnashynska

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Tel.: (212) 674-5508 Fax: (212) 254-2672

Annual subscription in the USA for UNWLA members ..... \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers ..... \$ 30.00

Annual subscription in countries other
than USA ..... \$ 40.00 US currency

Single copy ..... \$ 3.00

Business administrator: **M. O. Jacus**
Tel./Fax: (732) 441-9377

ЗМІСТ

Оксана Пахловська. Чорнобиль.	1
Людмила Смоляр. Марія Загірна: — жінка незламного духу.	1
Михайло Орест. Anima errans.	3
Книжкова полиця.	4
Ася Гумецька. "Коли я лечу, я ближче до Бога".	5
Катерина Ковтун. Ясеночки-соколочки.	7
Лідія Лихач, Микола Корнієнко. Ікона Шевченкового краю.	11
Григорій Іваненко. Чорнобиль-полин.	13
Листи до редакції.	14
Our Life	
Iryna Kurowyckyj. From the Desk of the President	15
Letter From Firefighters Association	17
Pnina Herzog. Speech presented at UNCSW, March 2002 ..	18
Luba Bilowchtchuk. UNWLA Celebrates 35th Anniversary of Student Scholarship Program	19
Ihor Magun. Radiology 101	22
Вісті Головної Управи СУА. Ірина Куровицька.	23
Пресове повідомлення СФУЖО.	24
Діяльність округ і відділів.	25
Переступили межу вічності.	29
Добродійство.	30
Нашим дітям.	34
Наші смаковинки.	36

Ілюстрації Дарії Наумко.

Illustrations by Daria Naumko.

На обкладинці: Весною. Володимира Васічко.

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріали і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

Усі адреси, поміщені на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторові".

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2001 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

З друкарні Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

ЧОРНОБИЛЬ

Біда підходить, а не чутно кроків.
Самої суті вивірена суть.
Гіркі слова замучених пророків –
невже й тепер вони нас не спасуть?

О, що в ту мить відкрилося поету?
Душа кричала і пручалась: ні!
Сьогодні – нас, а завтра – всю планету
розбудять злії люди у вогні.

Зачиняють знов усі залізні брами
І пустять димом пам'ять вівтарів.
Крізь грізний грім всесвітніх барабанів
уже не чутно зойку матерів.

*...Та неоднаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окрадену, збудять...*

Тарас Шевченко

Князівська земле! Плачуть твої предки.
Трагічним сном століття замалі.
Чорнобиль був. Чорнобиль попередив
Про те, що може статись на Землі.

Це правнуки реактор спорудили.
Чи ж пройде Бог по цій гіркій воді?
Чого ж ти не прокинулась – тоді,
коли тебе, окрадену, будили?!

Оксана ПАХЛЬОВСЬКА

ЖІНОЧІ ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Людмила СМОЛЯР

МАРІЯ ЗАГІРНА ГРІНЧЕНКО – ЖІНКА НЕЗЛАМНОГО ДУХУ (1863 –1928)

Надзвичайно скромною, але безмежно відданою українській справі була Марія Загірна (Грінченко). Вона народилася в 1863 р. в Богодухові на Харківщині в російській родині Гладіліних; вчилася в російській школі – в земській прогімназії, – і зараз же по закінченні її курсу стала в тому ж Богодухівському повіті за земську вчительку. Зустріч з Борисом Грінченком на вчительських курсах запалила в чулій душі Марії бажання служити народові, серед якого жила і за який так щиро промовляв народолобець Б. Грінченко. Вона почала вчитися української мови і подальше її вчителювання було перейняте вже свідомим українством. 1884 р. Грінченки побралися і з першого до останнього дня це подружжя вело спільну й таку корисну для українського народу працю.

Організація земської книгарні для учителів, упорядкування Чернігівського Шевченківського музею – все це лежало, головним чином, на Марії Грінченко, так само й головна її тогочасна праця – видання дешевих українських книжок. Вона стала творцем науково-популярної книжки, тобто тієї книжки, яка була потрібна народові. Розпочала писати популярні книжки ще тоді, коли українське слово, а тим більше слово, що призначалося для народу, піддавалося гонінню – 60-ті, кінець 70-х рр.

Скромно, але наполегливо, де пристосовуючись до вимог цензури, де вмiло охороняючи гiднiсть своєї працi, Марiя Загiрна дала багато цiнного для науково-популярної книжки. Лiтературнi працi, переклади, збiрники та читанки для дiтей спричинилися до розроблення й збагачення української мови, були працею над великим українським словником пiд редакцiєю її чоловiка Б. Грiнченка.

З 1905 р. починається нова праця Марiї у колi київської “Просвiти”. Революцiя 1905 р. i царський манiфест поширили права українського народу – дозволенi були просвiтнi товариства, часописи, там завзято працювала Марiя Грiнченко i скрiзь цiнували її глибоке знання мови. Але можна дивуватися, де вона брала тi сили для цiєї невсипущої працi, коли в цi самi часи доводилося їй переживати тяжке горе: на її очах в’янув від сухот її чоловiк, а 14 жовтня 1909 р. померла її єдина донька Настя.

У 1909 р. стан здоров’я Бориса Грiнченка став погiршуватися i подружжя вирiшили виїхати на лiкування до Оспедалетти. В Италії Марiя Грiнченко зблизилася з Надiєю Козловською, яка пiдшукала потрібне помешкання для Грiнченкiв i продумала умови їх перебування. Тут, в Оспедалеттi, разом з Марiєю Надiя Козловська закрила очi Борисовi Грiнченку, якого нагадувала всiма рисами своєї вдачi i всiєї творчостi. Це був нелегкий час для обох жiнок i вони прагнули пiдтримати одна одну. Ця єднiсть i розумiння простежуються у подальших взаєминах. Надiя Козловська пiдготувала спомини про Бориса Грiнченка, написала листа його батьковi про останнi днi життя свого вчителя i турбувалася про виготовлення погруддя.

Поховавши свою дружину, Марiя Грiнченко повернулася до України. Один по одному зiйшли в могилу її рiднi, i залишається Марiя одна. З уст цiєї твердої духом жiнки ми чуємо такi розпачливі слова: “Життя порожнє, все опустiло. Нема чим жити. Лишилася тiльки праця, i я житиму для працi”. Науковою працею й жила вона останнi роки життя.

Не зважаючи на особисту трагедiю, надзвичайно опiкувалася долями iнших людей. Можливо в цiй турботi забувалося горе. Продовжувалось далi i листування з Надiєю Козловською. Тут i турбота про видання творiв, i новини з України, яких так чекали Козловськi. “Тут навкруги сум панує, – пiвiдомляла Марiя Козловська, – реакцiя страшенна. Люди наляканi, сподiваються раз-у-раз лиха якогось. Українцiв чорносотенна преса цькує так, як ще мабуть не цькувала. Та властиво не варт писати про всяку гидоту, яка тепер тут дiється”. “Путящих новин немає, – пiвiдомляє вона в iншому листi. – Цими днями скасовано буде Український Клуб”.

У тих листах особистi переживання i болi Марiї Грiнченко: “То нездужаю, то хтось iз близьких знайомих нездужає. А тут ще з помешканням лихо. Торiк у вереснi наняла помешкання, а воно вийшло вологе й холодне. У червнi в цьому ж будинку перейшла в iнше помешкання; обiцяно було, що зроблять дренаж i буде сухо. Але дренажу досi не зроблено, дощi великi йдуть i в мене в хатi все мокрiше й холоднiше стає. Мушу на нiч топити, щоб не труситися пiд теплою ковдрою. Тепер маю перебиратися звiдси, бо лiкар не дозволяє тут зоставатися. За один рiк тричi перебратися! I з такою великою кiлькiстю книжок i таким невеликим здоров’я, як у мене. I прикростей усяких – i малих i великих – сила! Оце, напр., одержала звiстку, що палата присудила спалити моє видання “Як жив український народ”. Це коротка iсторiя України Б. Грiнченка. Страшенно шкода книжки, та ще у друкарню треба заплатити 178 крб. До всiх моїх лих додається ще те, що мало не зовсiм утратила пам’ять i очi”.

Тривале листування поєднувало Марiю Грiнченко i Константину Малицьку. “Не бачила я її нiколи, – писала К. Малицька, – а одначе так близькою мов рiдна стала менi, хоч тiльки на вiддаль – iнодi дуже далеко вiддаль – перекидувалися ми словами мiж собою”.

Знайомство Марії Грінченко і Константи́ни Малицької датується від заснування школи імені Б. Грінченка. 1910 р. по довгих заходах “Організації Русинів міста Львова” і шкільного комітету городецького передмістя увійшла в життя народна школа, яку вирішено було назвати іменем Грінченка, щоби пошанувати пам’ять померлого в тім часі великого народного учителя і борця за національну школу. Урочисте посвячення школи відбулося 9 вересня, а ще перед тим вислав Комітет листа до дружини покійного Б. Грінченка, запрошуючи її до участі у святі. На це надійшла з Києва телеграма: “Душею до Вас лину. Хай школа його імени виховує борців за долю рідного краю таких, як він був”. В кілька днів пізніше надійшов ще лист від М. Грінченко з книжками для дітей і шкільної бібліотеки.

І надалі залишалася Марія Грінченко в листуванні зі школою імені її чоловіка та з її першою вчителькою Вірою Трусеви́ч. Маленькі учні й учениці цієї школи в перший рік навчання написали дуже сердечного листа до Марії, з підписами усіх, з поклоном і

обітницею, що будуть все вчити у рідній школі, а коли виростуть, приїдуть на Україну до Києва. З цим листом, як розказували, бігала Марія по цілому Києву, показувала його усім, не могла нарадуватися дитячим писанням. За цей лист прислала кожній дитині гарну книжечку з оповіданнями покійного Бориса Грінченка, велику його фотографію і листок з фотографією школи ім. Грінченка.

1915 р. прийшлося Константи́ні Малицькій поневолі переїздити через Київ в далекий Сибір. Дуже вже їй хотілося побачитися з Марією, але, запроторена в Лук’янівську тюрму, не мала й змоги побачитися особисто. Тільки вже з одного етапу вона переслала Марії Грінченко вістку про місце призначеного осідку на заслання. І з того часу нав’язали вони постійне листування, що для К. Малицької та її товаришів не долі було чималою відрадою. Через Марію вони дізнавалися, що діється у Києві зі львівськими заложниками, знайомими. (д-р Федак, Кость Паньківський, М. Цегельський, д-р Коцюба, І. Матіїв, І. Левинський), з якими Марія постійно зустрічалася.

“Боже мій! – писала М. Грінченко у першому листі, сподівалися ж люди, що доля отак розкидає їх по світах? Чи думали Ви, що опинитесь в Сибіру. В холодному, страшному нам Сибіру? Правда, “Ведь люди живут и в Сибири” – сказав колись Некрасов устами однієї з “Русских женщин”. Правда, живуть, а кому Сибір рідним батьком доводиться, то тим може й добре там жити. Але Вам, але багатьом таким, як Ви...”

Михайло ОРЕСТ

ANIMA ERRANS*

Я вернуся до тебе, отчизно моя,
І всміхаюся рідним долинам.
О, як солодко пахне ласкава земля
Чебрецем і полином!

Аромаги віків, дорогі, затишні,
Вони душу потіхою росять
І здається, що вістку таємну мені
Од відійшлих приносять

Ніби предки мої в спочуванні чуткім,
Незреченної добрості повні,
Привітання мені ароматом тонким
Посилають любовні.

Просвітлілі по втомі життєвих доріг,
Закликають вони примиритись,
Перейти їх осель всюдисущих поріг,
І навік прояснитись.

Щоб душа, завітчавшись в невинні вінки,
Усміхалася завжди долинам
І задумливо пахла в наступні віки
Чебрецем і полином.

* Мандрівна душа (латин.)

Закінчення в наст. числі.

Марія Стельмах-Вест.

Richard Lee – Detroit Free Press

„КОЛИ Я ЛЕЧУ, Я БЛИЖЧЕ ДО БОГА“

Марія Стельмах, за чоловіком Вест, жінка невелика на зріст – 5'2", з коротко стриженим кучерявим волоссям. Українка. Любила писати писанки, була горда зі свого українського походження. Мала чоловіка-летуна, двох синів і чотирьох сестер. Народилася 24 лютого 1908 р. в Україні, в Злотниках, приїхала до Америки з батьками, коли мала один рік. Виростала в Огайо, в місті Стендиш, після одруження переїхала до Мічігану, міста Клію, де утримувала разом з чоловіком власне летовище. Мала летунські права – комерційні та інструкторські. Літала власним літаком. Померла 13-го березня 1998 р. Оце життєпис Марії Стельмах-Вест телеграфічним способом. А зараз – докладніше.

Марія Стельмах була єдиною жінкою-українкою не тільки в США, але, мабуть, і в усьому світі, яка літала власним літаком вже маючи 80 років. Про неї не раз писали американські часописи як про одну з найстаріших пілотів-жінок країни, а про обох Вестів як про найстарішу одружену пару, яка вміє літати

літаком. У статті „Досі високо літає вже наближаючись вісімдесятиліття“, яка з'явилася в газеті „Детройт Фрі Пресс“ 24 листопада 1987 р., репортер Дейвід Гакер писав із очевидним захопленням про цю маленьку жінку, члена Міжнародної Асоціації Пілотів-Жінок, заснованої славною летункою Амелією Ергарт. Марія також належала до Організації Піонерів Авіації (ОХ5) і отримала почесне відзначення від Мічіганської Комісії Аеронавтики, в якому сказано: „Ваші заслуги будуть невід'ємною частиною історії авіації в Мічігані“. За власним підрахунком Марія провела в повітрі майже 4 тисячі годин і тільки одного разу мала пригоди з приземленням. Це сталося під час навчального лету, коли літак, в якому сиділа Марія з ученицею, мав уже приземлитися, але несподівано на їхню злетну смугу сів інший літак. Марія натиснула на дросель, і її літак перелетів поверх того другого, але через брак швидкості впав на землю, перевернувся на бік і скотився в рив. На щастя ніхто не постраждав, тільки в літака

зламався пропелер. Літак, яким літали Марія з чоловіком, був т. зв. Пайпер Пейсер 1953 р.: одномоторний, потужністю в 90 кінських сил, із матер'яною обшивкою на крилах. Такі літаки використовували під час Першої світової війни, але Вест вважав їх найкращими, кажучи, що сьогодні „немає літаків з мотором у 90 кінських сил, які могли б злетіти з таким тягарем, з такої маленької площі і з такою швидкістю“. Коли Марію Стельмах питали, чому вона любить літати, вона неодмінно відповідала, що це допомагає їй відпружитися від щоденних турбот: „Я тоді можу краще спілкуватися з Богом“, хоч, як вона підкреслює, Бога вона бачить скрізь – у своїх пташках, у своїх рожах, але в небі вона „може роздивлятися довкруги і милуватися чудовим світом, який Бог сотворив і який ми так плюндруємо“. Свою любов до літання Марія передала синам: старший став професійним пілотом, літає на гелікоптерах нафтової промисловості в Техасі, а молодший – біолог, літає для власної розваги. Її знайома Анна Гнатюк з Детройту, з приємністю згадує свою зустріч з Марією, коли славна летунка прийшла до неї в гості в “обливаний понеділок” і принесла, як велить звичай, писанки власного виробу. Після того А. Гнатюк щороку діставала від Марії фотографії, де вона сидить за столом і пише писанки. Марія зуміла передати свою любов до українських звичаїв навіть своїм невісткам та внучкам: одна з них вишила їй сорочку, а інша подарувала подушку, де вишито: „Пілоти – це люди високого піднесення і подиху“ (приблизний переклад з чудового англійського жарту: „Pilots are plane people with a special air about them“).

З усіх спогадів постає жінка мужня, щира українка, добра мати й віддана подруга життя своєму чоловікові, глибоко віруюча людина. Такі люди заслуговують на ласку від Бога і відходять з життя спокійно. Ось як „полетіла в останню путь“ Марія Стельмах. Напередодні, в суботу, вона, як звичайно, займалася своїми писанками – дві закінчила, а ще чотири підготувала до закінчення. В неділю пішла до церкви, після служби допомагала в недільній школі. Після обіду вони разом із сином Грейденем та невісткою поїхали ло-

Улюблене писанкарство Марії Стельмах.

вити рибу. Грейден підвіз мати до прорубу, і там вона зловила не одну, а навіть кілька риб. Коли повернулися додому, вона була втомлена, але задоволена. Наступного ранку сказала синові, що хоче піти пройтися, щоб підкріпити ноги. Грейден повіз її до крамниці („молу“), щоб вона могла і походити, і купити собі, що захоче. Там він її лишив, а згодом по неї приїхав. Коли авто вже рушило, Грейден раптом почув, що мати хрипить – озирнувся і бачить: вона похилилася на бік і не ворухиться. Він зрозумів, що мати померла, але все ж таки повіз її до лікарні, яка була неподалік. Там спробували зробити реанімацію, але безуспішно. Отак, на 90-ому році життя відійшла від нас наша землячка, надзвичайна жінка-пілот Марія Стельмах-Вест.

Вічна їй пам'ять.

Ася ГУМЕЦЬКА

КНИЖКОВА ПОЛИЦЯ

Уляна ЛЮБОВИЧ. НАРИСИ, ІНТЕРВ'Ю, ЕСЕЇ З ЖУРНАЛУ “НАШЕ ЖИТТЯ”

В Україні Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника, Національна академія наук та Науково-дослідний центр періодики видали книжку Уляни Любович (У. Старосольської) “Нариси, інтерв'ю, есеї з журналу “Наше Життя”. Ініціатором, промотором і редактором цієї книжки є поет Ігор Павлюк, який також написав вступне слово про автора. У книжці вміщені матеріали Уляни Любович написані коли вона була редактором журналу “Наше Життя”. Книжка розділена на дві частини. У першій – під заголовком “Постаті” надруковано 57 статей про активістів у різних ділянках життя. Друга частина під назвою “Легка філософія” має 69 статей на різні теми.

На звороті титульної сторінки читаємо: “Ця книга – своєрідний дайджест публікацій автора і редактора українського журналу “Наше Життя” Уляни Старосольської, надрукованх тут упродовж 1969-1990 рр. Вони відкривають материки культур, створені жінками українського світу, фотографії яких подано на вклейках після першої частини. У другій – репрезентовано духовний портрет редактора, її “легка філософія” – витончено, вишукано, шляхетно”.

Анна КАРВАНСЬКА-БАЙЛЯК. УКРАЇНО, ВИЗНАЙ! Одиссея могили воїнів УПА в Бірчі.

Видавництво “Український архів” має приємність повідомити, що з'явилася друком книжка Анни Карванської-Байляк “Україно, визнай!”

Це розповідь про боротьбу за споконвічне право людини на хрест, про піввікову одиссею кількадесяти вірних синів України – воїнів Української Повстанської Армії – до місця на освяченій, не своїй землі. Писалася ця книжка життям. Це унікальна хроніка пошуків місця поховання українських повстанців, полеглих в боротьбі за вільну Україну 7 січня 1946 р. у Бірчі, а згодом довгих, майже десятилітніх змагань за можливість ексгумації і перше у повоєнній Польщі християнське перепоховання їх тлінних останків. Розповідь авторки проілюстрована 55 фотографіями та 36 цінними документами, публікується також вперше вражаючий протокол ексгумації.

Обгортка книжки

Авторка – Анна Карванська-Байляк – упевнена, що це змагання, ця мандрівка були б значно коротшими, коли б у руках тримала вона закон Української держави про визнання боротьби УПА боротьбою визвольною. Вона також незнищено вірить, що котрогось дня люди, які щороку приходять до двох повстанських могил на меморіальному цвинтарі у Пикуличах неподалік Перемишля, принесуть своїм героям вістку: “Не лише Україна-мати, але і її Парламент визнав воїнів Української Повстанської Армії перед світом найвірнішими синами Батьківщини”. Коли такий день настане?

Книжка може бути цінним подарунком, видана в твердій кольоровій оправі, обсяг 280 сторінок.

Св. Варвара. Середина XIX ст. Київщина.

Лідія ЛИХАЧ, Микола КОРНІЄНКО

ІКОНА ШЕВЧЕНКОВОГО КРАЮ

Закінчення з березневого числа.

Композиція декоративного розпису укладалася з огляду на специфіку іконографії, але часто за аналогією інших видів народного мистецтва. В односюжетній іконі головна частина орнаментальної композиції заповнює верхні бокові частини ікони. В іконах з кількома сюжетами елементи декору в тій чи іншій формі розміщувалися по всій площині ікони, окрім іншого, розділяючи самі сюжети.

Іконографічними взірцями для богомазів XIX ст. були традиційні зразки іконопису професійних майстрів попередніх століть, широко розповсюджена в цей час друкована продукція. Разом з тим, це не виключало звертання до народних типів, які лягли в основу багатьох

іконних зображень.

Переважна більшість народних ікон зовсім не відповідають канонічному зразку. Сільський майстер працював не тільки для церкви, а й на замовлення селян, орієнтуючись на їхні естетичні смаки та моральні засади. Хрестоматійний приклад творчості сільських богомазів наводять біографи Тараса Шевченка: тарасівський дячок– маляр Івану–Воїну „...для більшого ефекту малював... на лівому рукаві дві солдатські нашивки”. Або, як зазначав Платон Білецький, : Бога–Отця і святих малювали з селянськими обличчями, а чортів робили схожими на начальство...

Майже в кожній місцевій церкві можна

було зустріти картину мук Христа. У с. Майданівці, наприклад, на іконі два римські воїни, поклавши на голову Христа коромисло, самі повисли на обох кінцях цього коромисла.

На багатьох інших творах жіночі персонажі вбрані в старовинні українські шати: плахти, запаски, стрічки, червоні черевики т.і.

Малярі, яких також називали богомази, в більшості були селянами. Історик Микола Костомаров писав у спогадах про Тараса Шевченка, що „в малоруському селянському побуті маляр явище часте. Малярство – одна із звичайних перших сходинок, на яку піднімається селянин, як тільки обдарованість виводить його із землеробської колії”. Під час досліджень 1988-1994 років були зібрані відомості про деяких малярів, які працювали вкінці минулого століття і до початку колективізації. Деякі перестали малювати ікони відразу після жовтневої революції.

Навчання малярському ремеслу здійснювалося шляхом учнівства, і це давало можливість зберігати традиції місцевого іконопису. Дочка богомаза Івана Ходося (1874 р.н.) Галина Шолудько (1913 р.н.) розповіла нам, що її батька малим хлопцем віддали „в науку” в сусіднє село до місцевого маляра-іконописця. „Батько жив у нього кілька років, робив з ним усю роботу – чи то людям малювали, чи в церкву щось робили... Пізніше мій батько малював по всій області Київської губернії. Його люди знали. Всі йшли до нього, особливо, як дівчина іде заміж, дак він пару ікон малює: Матір Божу і Спасителя. Батько також мав учнів. Пам’ятаю, і мати казали, що було три Рудяківських хлопці та один Рогозівський. Вони жили й їли в нас. Працювали в майстерні, де батько мав заготовки. Малярня була окремо” (записано від Галини Шолудько, с. Старе Бориспільського району Київської області).

Цікаві розповіді дочки іншого богомаза Галини Кушніренко (дівооче прізвище – Рудяк, 1915 р.н.). Богомазами були її дід – Олекса Рудяк, і батько – Петро Рудяк. „Мама нам розказувала, що дід малював ікони, а батько робив позолотником... Вже батька не було, а мама внесла в хату альбом та показує: така бумага тоненька, синенька, а під нею золото

*Богомаз. Початок ХХ століття.
Фото із збірки Миколи Біляшевського.*

і від воздуха ворухиться: це золото, це не можна дотикати. Твій батько позолотником був, таку різьбу нароблював і по різьбі золотом виделував, а твій дід малював ікони... У нас цілий куток малярів був. Батько, трошки як пройти – був дядько мій, тоже він малював ікони, у людей брав роботу. В Обухові гори були, то там за горою знов хата — також маляр жив, і тоже він ікони рісував, а різьбу в позолоті – це батько наш” (записано від Г. П. Кушніренко в Києві).

У селі Керелівка Звенигородського району місцевий вчитель Горський Лук’ян малював ікони. За словами Миколи Сокирка, він раніше працював малярем—самоуком у Почаївській Лаврі, а тоді чомусь повернувся до села. Подібно до Горського, повернувся до свого села у важкі двадцять роки інший маляр з освітою Дяченко (ім’я невідоме). Заробляв тим, що малював ікони, але помер у Керелівці під час голоду 1933-го року.

Більшість сільських малярів мали землю чи працювали на землі. Заняття ремеслом приносило додатковий заробіток, котрий дозволяв прогудувати сім’ю. Як згадувала Галина Шолудько: „Мій батько (згаданий богомаз Іван Ходось) мав і город, і землю. Він купив

соток тридцять. У нього було чотири сини і нас, дочок, три. Він днями сидів малював, а ми, старші діти, працювали в полі. Батько не був багатий, бо нас було багато. Що він заробить, на нас все тратив. Та купував землю". Подібне засвідчила і Галина Кушніренко: „Батько жив разом з дідом. Мали землю, коняка була чорна, корова була, сарай, клуні — де хліб молотили, поле було... Мала хата в їх була, не було ж таких хат, як тепер. Нічим не отлічалися від інших. На золото їм платили, а щоб були багаті, то ні”.

Вартість образів у різні часи була різною, але ціна трималася. Наприклад, етнограф Павло Чубинський записав дані від шістьох селян Млієва, що недалеко від Черкас. Ціна на ікони тут змінювалася „від 30 коп. до 1 крб. 25 коп. Плуг, для порівняння, коштував близько 2 крб., рало з наральником 1 крб. 50 коп., рушник від 50 коп. до 1 крб., полотно 10–15 за аршин...”. Це відомості із середини дев'ятнадцятого століття. Пізніше змінилися гроші, змінилися й ціни. „Я купувала не в богомазів. Був у Рожнятівці один, продавав образи. Їх називали бамбонь. Вони самі не купували, а десь набирали і продавали. Один образ коштував так і десять рублів і тридцять” (запис. на Вінничині від Ковальчук Г. Ф., 1928 р.н.).

Продавалися образи на сільських ярмарках, у містах біля монастирів, а також в лавках. На ярмарках образи продавали малярі або члени їх родини. „У нашому селі гарні ікони малював Афанасій Гірняк. Він малював, а вона (його дружина – авт.) носила продавала” (запис. в с. Затишок Уманського району від П.М.Безкоровайної, 1912 р.н.). Інше свідчення: „У нас у селі не було богомазів, а прихожі такі були, що я попросив, а він намалює. То були і готові в нього ікони, а, було, і намалює... Він просто на дошці малював. І я зустрічав таких: у село приходили і на базарі сидить, буває, торгує. Раньше базар не такий був, як тепер. То було там чайна, там пивна, там хліб продають, картузів понашили, продавали. І він там. Він же не малює, а продає, такі квадратні дощечки. Мастер свого дела” (запис. на Полтавщині від Устименка М.А.,) У лавках куплені ікони продавали власники лавок.

Роботи сільських майстрів здебільшого

були анонімними й недатованими, хоча маємо деякі з прізвищем автора і датою створення. Однією з таких є ікона Архангела Михаїла з с. Полуднівка Чигиринського р-ну. Під іконою підпис: „Написав сію ікону Николай Смолінський 1868 года месяца іюля 29”.

Більшість ікон цього періоду мальовані олійними фарбами на найпростішому ґрунті, що становив собою шар рослинного клею. Найчастіше використовували такі пігменти: свинцеві білила, свинцева жовта, сурик свинцевий (червона фарба), берлінська лазурь (синя фарба).

Малювали ікони на липових, соснових, інколи ялинових дошках. У дошки „врізали” „шпуги”, одну або дві. Шпуга – дерев'яний клин, який оберігав ікону від короблення. Дві шпуги розміщувалися або паралельно одна одній, або зустрічно з різних боків. Останній спосіб більш характерний для давніших ікон. Трапляються ікони, мальовані на товстих колотих дошках, без шпуг. У даному випадку сама товщина дощок оберігала ікону від короблення. Така дошка старанно оброблялася тільки з того боку, де був малюнок. Дощку, на якій писали образ, називали „блятом”. Заготовляли „блят”, розпилюючи стовбур дерева поздовж. Добрий майстер завжди намагався заготовити дошку з середини стовбура. Обробляли „бляти” сокирою, рубанком, стругом або іншим столярним інструментом. Від сокири на дошці залишаються зазубрини, від струга продовгуваті заглиблення, від рубанка неглибокі рівчачки.

На початку ХІХ ст. ще продовжували малювати ікони в так званих „ковчехах”. Ковчег – видовбана на всю величину дошки площина, яка по краях обрамлювалася полем, виступ у вигляді рамки. Цікавою щодо форми „блята” є ікона з с. Матусів Шполянського р-ну. Майстер розколов стовбур, долотом вибрав середину деревини, зашалував знизу і зверху, зробив щось схоже до розрізаної напіл дуплянки, стінки якої заповнив зображеннями святих.

Значну кількість ікон малювали на заґрунтованому домотканному полотні. Ширина доморобного полотна визначалася можливостями верстата і була інколи завузькою

для ікони, через що доводилось зшивати двоє полотнищ. У деяких випадках полотно натягували на підрамник, що вставлявся в раму. Найчастіше ж полотно ікони кріпилося безпосередньо до тильної сторони рами дерев'яними або кованими залізними цвяхами.

На полотні писали не тільки ікони, а й великі церковні іконостаси. Маємо відомості про розкішно виконаний полотняний іконостас в т. зв. заштатній церкві с. Козацького колишнього Звенигородського повіту.

Зберігаємо правопис оригіналу.

Джерела:

1. Жолтовський П. Український живопис XVII-XVIII ст. – К., 1978. – С. 279.
2. „Пчела”. 1875. – #5. – С. 63,65.
3. Чубинський П. Труды этнографическо-статистической экспедиции в Юго-Западный Край. – С.-Пб., 1872. – Т. VII. – С. 384.
4. Чубинський. Труды. – Т. II. – С. 180.
5. Левченко М. Несколько слов о жилище и пище Южноруссов. // Записки Юго-Западного Отдела. – К., 1874. – Т. II. – С. 139.
6. Матеріали до вивчення виробничих об'єднань. Чумаки. – К., 1931. – С. 27.
7. Галина Корнієнко // Родовід. – К., 1992. – Ч. 2. – С. 10, 11.
8. Кримський А. Звенигородщина з погляду етнографічного та діактологічного. – К., 1928. – С. 186, 198, 202.
9. Милорадович В. Народные обряды и песни Лубенского уезда Полтавской губ., записанные в 1888-1895. – Х., 1897. – С. 10.
10. Чубинський П. Т. IV. – С. 697.
11. Шевченко Т. Твори. Т. V. – К., 1979. – С. 6.
12. Доманицкий В. Отчет об археологической экскурсии в Звенигородский уезд летом 1901 года. Чтения в историч. обществе нестора Летописца, кн. 17, вып. III. – К., 1903. – С. 95.
13. Костомаров М. Спогади про Тараса Шевченка. – К., 1982. – С. 130.
14. Чубинський П. // Записки Юго-Западного Отдела. – К., 1874. – Т. II.
15. Пархоменко І. Датовані ікони ДМУОМ. // Образотворче мистецтво. – К., 1992. Ч. 2.
16. Попова Л. Деякі аспекти українського народного іконопису XIX ст. // Народна творчість та етнографія. – 1989. – 4 - С. 45.
17. Доманицкий В. – С. 92.

Пропонуємо Вашій увазі цікаве оповідання, сповнене роздумів про долю сучасного Полісся. Записане етнологом і фолкльористом від переселенки з Чорнобильського району, оповідання має неповторний мовний кольорит Півночі України.

Катерина КОВТУН

ЯСЕНОЧКИ-СОКОЛОЧКИ...

Оповідання

*Ясеночки ж маї, сакалочкі,
Ясеночки ж маї, сіночки,
Да на кого ж я вас палішаю,
Чи на ветрі пекучіє, чи на сонце палючєє,
Чи на тую вішеньку, що панікла цвєтам,
Чи на тую ябланьку, що мо' й не распустице?
Ясенкі ж маї, сінкі маї,
Да не на те ж я вас саділа-плекала,
Щоб отак в беде аставляті,
А самой дєсь гараваті.
Ясеночки ж маї, сіночки,
Ві ж вісако бачіте,
Ві ж усьо ведаєте,
Да паведайте ж мєне, нещасной,
Де ж я у светі прітулює,
Де ж я, гараха, ковать буду...*

Голосила-квиліла коло струнких красенів ясенів, що років з десять тому посадила собі на розраду. Стояли високі, врочисті і до того гарні, що очі надовго спинялись, милувались тією красою, ніжились у ній і добрішали. Так то люди, а що вже вона. Принесла з лісу семерко тендітних дубчиків, посадила в ряд за городом, біля копанки, і стала рости, як дітей. Єдиний син дєсь у Латвії з сім'єю осів, а вона – самотою. Правда, з коровою поговорить, з гусами... Появились ясени – радістю душа пойнялась, якоюсь особливою теплою, іншим баченням усього навколишнього. Торкалась ніжно тоненьких стовбурців і відчувала, як сили прибувало. Міряла їх щороку і раділа, як дружно вони росли. Ділилася

Чорнобильська атомна станція. Фото: Таня Д'Авіньон.

з ними найсокровеннішим, питала поради в печалі і знаходила її, хвалилась радістю – і вони раділи, співала їм – і вони знали всі її пісні.

*Ясеночки ж маї, сіночки,
Да на кого ж я вас палішаю...*

Припадала до них у розпачі, що пекельним вогнем пронизував усе ество, обнімала, прощаючись, гладенькі стовбури, а вони нічим не могли зарадити, тільки віддавали їй свою молоду силу більше, ніж будь-коли, аби вистачило тієї сили пережити страшне горе, вистояти, не зламатись.

Ясеночки ж маї, сіночки маї...

Голосили люди, голосили ліси і трави, звірі і птахи. То був кінець тому, що вчора ще здавалось безкінечним, вічним, як зміна дня і ночі. Серце розривалось, душу огортала чорна печаль.

... Любили люди своє село Рудьки. Стояло воно невелике, чепурне біля лісу, дивилось добрими очима на світ і милувалося швидкими ріками, чистими озерами, запашними луками. Не було, на думку рудьчан кращого села, як у них. Та й у веснянці співали:

*Київ гарить, Київ гарить,
Чарнобиль палає,
Наші Рудьки помеж лесу
Єк золота зяє.*

Землю свою любили. “Так любілі все навкуль, що й конца нема. У нас земелька легенька, йой не видів не дощ, не ветер, ітаке все роденьке, що негде такого й нема”. З глибинного, життєдайного джерела традицій черпали силу, наснагу, мудрість.

Стрічала весну і Галина. Вбирала в себе повітря, що вже пахло весною, прислухалась до нуртування земних соків, виглядала журавлів. От тільки душа не мала спокою з тих пір, як наснився їй перед Водохрещами страшний сон. Наче пече вона паски на Великдень. Але не світлі почуття сповивають душу, як завжди перед Христовим Воскресінням, а туга непроглядна пронизує її і залягає там, готова будь-якої миті взяти гору над розумом. Тісто місила не руками – пудовими гирями, в піч заставляла не руками – тремтячими неслухами, і зачиняла, зачиняла хатні двері, а вони щоразу, як тільки підходила до печі, розчинялись, а це, борони Боже, як недобре – при голій печі розчинені двері...

Повиймала, як попеклись, і аж здивувалась: так важко давались і такі добрі вдались. Найвеличнішу, ту, що святитиме, обклала крашанками й поставила, як годилось, на стіл, бо в народі вважалося, що стіл хліба не поїсть, а добром одплатить. Як упоралась, підійшла до столу, щоб засвітити лянту перед іконами, і обмерла: стіл стояв голий, паска

репнула навпіл і почорніла. Неслухняними руками взяла крашанку, а вона розсипалась у порох.

У нестямі кинулась надвір, побігла по вулиці, гукаючи до людей, а ніхто не відізвався. Повернулась додому, а двір наче мій і не мій, і від хати віє пустою... Закричала на весь світ у моторошному відчаї і прокинулась від власного крику. В хаті – тепло, затишно. Годинник озивався незворотно-звично. Пахло чебрецем і пирогами.

... Чула душа – не на кілька днів, як їм казали, полишали люди святі місця свої. І тому тужила. Тяжко було дивитись на щирих поліщуків, що ходили з німим запитанням в очах: “За що нас Бог покарав так жорстоко? По-божому старалися жити, неділеньку шанували, нікому зла не чинили...” У страсну п’ятницю всі збиралися у завтрашню невідомість. Кожен по-своєму. Вона ходила по двору, по саду, по городу, до всього припадаючи. У хлів не мала сили зайти, бо на світанку забрали її годувальницю Лиску з телятком. “Жили душа в душу дев’ять років, ледве відірвалася від неї, прощаючись. І знала, що більше не побачимось”. Сльози, як горох, котилися з очей, а боки аж ходили від розпачу. Як душа витримала те все, хтозна. Сіла у саду на лавці й наче впала в забуття. Отямилась від того, що до ніг тулилося щось тепле і тремтливе. Згадала, що то Рудий, що треба його нагодувати, бо голодний, мабуть, давно. Ще один сім’янин. Взяла позаминутого року такою крихіткою і прикипіла до нього, мов до дитини. Жили дружно, розуміли одне одного. Любила його і пестувала, тільки ось кілька останніх днів сварила, що ночами вив. І стільки в тому голосі було відчаю, страху, безнадії, що витримати було несила, вона сердито докоряла йому й зачиняла у дровітню. Рудий винувато замовкав і чекав ранку, а вона лежала без сну й перебирала життя своє.

Важко підвелася з лавки, пішла з собакою до господи, дала їсти і вкотре вже розказала йому, що завтра всіх людей вивозять із села на три дні, що вона скоро повернеться, що їжа його ось тут і щоб поведився розумно, бо лишається сам за хазяїна і за сторожа. Рудий уважно слухав, а в очах було повно сліз.

Тої ночі, перед її від’їздом, собака знову вив, і вона знов зачинила його, аби не збожеволіти з відчаю. А на світанку у красну суботу, ледь благословлялося на світ, людей вивезли автобусами з села у холодну невідомість. Уже як під’їжджали до Липівки, думка блискавкою пронизала: Рудого не випустила, як же він буде там три дні у темряві, голодний...

Не повернулись через три дні, через тиждень. На п’ятий день, як виїхали, він став приходити до неї уві сні. Стоїть під тією яблунею, де вона любила сидіти, і пильно дивиться. Сон від неї ще дома пішов і сюди не навідувався, та, мабуть, на якусь хвилину впадала у забуття й одразу бачила собаку. Так тривало більше двох тижнів. Тільки останнім часом Рудий не стояв, а лежав. “Йон лежить і гледить пряма в душу, погледає (виглядає) з дороги, не верить, що я его кинула”.

... Одного дня вийшла вона з двору, де жила, з твердим наміром добратися додому. Її відмовляли, перестерігали, а в неї перед очима стояв Рудий. Де йшла, де їхала. Добралася до перепускного пункту, а далі не пускають, ще й називають божевільною. Через години дві таки пропустили, бо побачили, що нічого не вдіють. Одежу дали, щоб поверх одягла, й підвезли до самого села. Летіла, як на крилах, навмання, бо дороги за слізьми не бачила. Забігла у двір і зараз же помітила Рудого. Лежав на порозі й не рухався. Підняла його і вжахнулася – сама шкура та кості...

– Пригортаю плачучи, а він ніяк не реагує, а в очах німий докір і відчай, до носа тягнуться темні борозенки від сліз. Таке довіку не забудеться. Як у ньому ще душа трималась – видно, самим сподіванням. Їжа, що залишала я на три дні, була незаймана. Мабуть, як вибрався на світ Божий з дровітні, як ліг на порозі, так нікуди й не відходив, боявся мене прогавити...

Була дома три дні, а тоді не оглядаючись, бо не мала б сили оте все покинути, якби озирнулась, із собакою на руках рушила в чужину. Тепер живуть дві рідні душі, і в обох на серці тривога – бояться, аби не втратити одне одного.

... Бувале дерево, що пересадили, не приживається, ой, не приживається... Сумно

хитає головою, і така скорбота, така печаль в очах, у схиленій постаті.

Щоночі їй сниться ліс. Шумлять над головою дерева, і той шум, як музика злагодженого оркестру, додає сили, окрилює, підносить. Ліс був її еством, стихією, вона відчувала його найменші порухи, знала, як себе. Коли від'їжджала куди, страждала, але грілась думкою, що скоро буде дома, а тепер... "Там глянеш – кругом лес, що з небом гаворить, а тут яблачка не поспітаєш. Там скрузь люде, що до тебе з душою, а тут глядять, як на чужака. Тут і сонце не так светить, і місяц не адтуль сходить". Поклеїла шпалери – з лісом, думала, хоч трошки на душі посвітлішає, де там. Розуміє – назад вороття нема, але ліс сниться щоночі....

Усе найсвятіше, чим жили, у що вірили, розпорошилось, розвіялось чорнобильськими вітрами-суховіями й осіло розпорошене по світах, що годі й зібрати. А треба. Зібрати, зберегти, бо то висока духовна спадщина народу, закодована старовинна культура, гідна пошани у світі. Учёмсь шанувати своє...

Вийшли рудьчани до річки (на новому місці) "русалок проводіті" (перший понеділок після русального тижня), щоб не перервався

споконвічний звичай, щоб нагадати ще раз про домівку, яка й так завжди з ними. Вийшли в осикових вінках на головах, як і годилось, заспівали давніх русальних пісень, що збереглися тільки на Поліссі як унікальний пласт дохристиянської культури, але й жили в обряді, несучи в собі колосальні енергетичні потенції. Теплішали очі, яснішали обличчя в односельців, а вона, як і більшість, плакала благодатними очищальними слізьми. А наступного дня переселенців висміяли місцеві жителі, взяли на глузи – мовляв, чорнобильці тес... Відтоді щороку в цей день переселенці мовчки ідуть до річки, сидять, поплачуть та з тим і повертаються...

Ой, учёмсь шанувати своє, бо без цього не буде поваги ні до нас, ні до чужого. "Не хочу в сю землю важку да чорну легать, буду дажидаця свайой – светленькой да легенькой". Дай Боже, щоб не відійшла надія. Бо за нею... Ні, надія таки велика сила.

(За оповідями, записаними від Нинько Галини, 1918 р. народження переселенки з села Рудьок Чорнобильського району).

м. Київ

Григорій ІВАНЕНКО

ЧОРНОБИЛЬ - ПОЛИН

На пісок - гарячий, мов черінь, -
крапає живиця полуднева.

Добре проростати щозорі
цвітом попід батьківські дерева,

а вродив Чорнобиль... Полину
попливли тумани над Поліссям...

Хто й чию спокутує вину? -
доокіл розмови повелися.

Правий суд... Коли ще він прийде
по казуїстичнім бездоріжжю?..

Палить очі полум'я руде -
жнива весняного мертве збіжжя.

м. Іванків на Поліссі

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Шановна пані редактор!

З приємністю прочитала Ваш допис "Оксана" у "Нашому Житті" ч. 12 2001 р.

Врешиті написали про речі, які нас всіх торкаються. Нераз чую різні коментарі з уст тих, що в діяспорі вже довший час і тих котрі є "новиками". Не люблю фрази "четверта хвиля". Всі ми повинні зустрічати своїх посестер з таким зрозумінням і теплотою, як Ви це зробили.

У нас у 90-му Відділі СУА у Філядельфії є 12 новоприбулих членок з України. Всі вони професіоналісти: лікарі, правники, вчителі ... ми їх шануємо і любимо! Вони беруть активну участь в діяльності Відділу. У нас є особливо товариські відносини – вони "відсвіжили" нас новими ідеями, гарною мовою і працьовитістю.

На все добре і Вам і нам!

Щиро вітаю, **Наталія Даниленко.**

24 січня 2002 р.

Шановна пані редактор!

Насамперед хочу щиро подякувати за Вашу невтомну працю, плоди якої бачимо щомісяця, коли нарешті отримуємо той довгожданний свій журнал, що приносить так багато задоволення і нових знань. А я вернулася із нашої дорогої України і душа болить за наших жінок, що змушені їхати світ за очі в пошуках праці, щоб прогостувати родину. Прийшла до мене там ввечері давня товаришка, щоб попрощатися, бо на другий день відлітала в Ізраїль на заробітки. Довго я не могла заснути, коли вона пішла. Написала цей вірш і посилаю його Вам. Якщо не надрукуєте, то нічого, але, прочитавши, відчуєте мій настрій того вечора. А я впевнена, що ми всі боліємо тим і просимо Бога, щоб уділив своєї ласки нашим сестрам в Україні.

З пошаною,

Оленка Шкробут. Чикаго, 101-ий Відділ СУА.

МОЛЮСЬ ЗА ВАС

Я заздрю Вам, що можете Ви спати
У тій своїй і не своїй державі
І що навчилися прощати,
Що ні одної ще не вирішили справи.
Уже світає. Я ще й не лягала,
Тужлива дума голову стискає,
Товаришку сьогодні я прощала,
Що у Ізраїль завтра від'їжджає.
У пошуках роботи. Боже милий!
Невже судилось вмерти нам рабами?!
У своїй хаті долю ми згубили,
А що ж залишимо отим, що йдуть за нами?
Жінки-українки, Вам би пестить ночі
І немовлят до серця пригортати,

А Вас недоля в світ жене за очі
Чужим панам задвірки вимітати.
У Тель-Авіві, а чи десь у Римі,
Не раз й не два залиє туга очі,
Здається, й жити вже не стало сили,
І серце слухатися розуму не хоче.
Молюсь за Вас, голубоньки мої,
Нехай дорога все веде до хати,
Поки батьки не встигли постаріть,
Поки мужі не розучились ждати.
Нехай удома, на своїй землі
Ми навчимося господарями бути.
О Боже! Україну захисти!
Дай сили пережити врем'я люте!

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LIX

APRIL 2002

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

FROM THE DESK OF THE PRESIDENT

April is a beautiful month, a month when nature's multicolored beauty is evident in every garden, every park, and every forest. It is for all of us a time to celebrate the splendor of spring. And yet, for Ukrainians around the world, it is also a time to mourn those who died following the catastrophe at the Chernobyl nuclear plant and to express our deep sorrow for those who continue to suffer from the long term effects of this disaster. It is our solemn duty to remind the world what Soviet policy and Moscow's negligence has done to damage Ukraine's environment and Ukraine's people.

In March, Ukrainians heard sad news that brought back memories of horrible political repression and injustice. We received news from Ukraine that Iryna Senyk, a dissident who served a 35-year prison term imposed by the Soviet government, was severely beaten in her home. A member of the Ukrainian Helsinki Group, Ms. Senyk endured years of hardship at the hands a regime determined to keep Ukraine enslaved. The former political prisoner lived to see a democratic independent Ukraine. Today, it seems she must again live in fear for her life. It is believed that the assault on Ms. Senyk may have been politically motivated. The UNWLA has written a letter to the Lviv Oblasna Prokuratura demanding that they find the perpetrators and punish them.

There have been some important changes at UNWLA Headquarters. In this issue of *Our Life* I would like to inform you that we have officially moved to 203 Second Ave. While it will take many months to set up our office and attend to all of the details that will ensure smooth operations, we are happy that we are finally "at home" in our own building.

On behalf of the UNWLA National Board and Regional Council of New York I would like to express my special thanks to Dr. Bohdan Kekish, President of Selfreliance (NY) Federal Credit Union, and to Myroslaw Shmigel, President of the Board of Directors of Selfreliance, and to all of the members of the board for providing office space in their building to the UNWLA for such low rent for so many years. We bid them goodbye and wish them well in renovating the premises for their own use. We are proud of their accomplishments and know that they will continue to grow and prosper.

Construction on the new building of the Ukrainian Museum has begun. As we watch the foundation being laid, we wish the Museum board and members well in all their endeavors. We will, of course, continue to support the Ukrainian Museum as we have done in the past. During a recent meeting, we shared a pleasant moment with Museum Director Maria Shust and Marta Bachynsky, who welcomed us with beautiful spring flowers. It will be a pleasure to continue working with them and observing the growth and progress of an institution, which serves such an important function in our community.

From March 4 through March 15, 2000, the 46th session of the Commission on the Status of Women was held at the United Nations. The theme of the session was "Women 2000: gender equality, development and peace for the twenty-first century and eradicating poverty including the empowerment of women thought their life cycle in a globalizing world"

Attending the opening of this important session as special guests of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations were the Permanent Representative of Ukraine to the United Nations, His Excellency Valeriy Kuchynsky, and his wife Alla. Representatives to the United Nations from WFUWO were Nadia Shmigel, Slava Rubel, and Iryna Kurowyckyj. We were pleased to include in our delegation a special guest from Ukraine, the President of Soyuz Ukrainok Lvivska Oblast Branches, Zoriana Bilyk .

UNWLA president (l) Iryna Kurowyckyj and Irena Chaban editor of "Our Life" present a check to a New York City firefighter.

On March 5, a special reception was held to honor WFUWO President Oksana Sokolyk and Ms. Bilyk. The Ukrainian National Women's League President greeted the two guests with flowers that came from all the organizations affiliated with WFUWO.

The event was mc'd. by Nadia Sawchuk. WFUWO President Oksana Sokolyk greeted the gathering and gave an informative presentation of the work of the organization and the upcoming Congress scheduled for October of 2002. Zoriana Bilyk shared her thoughts on today's economic situation in Ukraine and the sad situation of Iryna Senyk. She asked that we write letters of protest to the Lvivska Oblast Prokuratura.

The event was very successful thanks to organizers Nadia Savchuk, Natalia Duma, Maria Lozynsky and Valentina Kostyk. Everyone worked well and we were especially happy to see President Oksana Sokolyk, who honored us by her interesting and insightful comments on our work. It was President Sokolyk's first visit to the Commission on the Status of Women meeting at the UN.

The following day included special meetings for representatives for non-governmental organizations of the International Council of Women. The representatives from Geneva and Paris and I were invited by ICW President Pnina Herzog to a luncheon hosted by the Israeli Mission to the United Nations. At the luncheon, we discussed the morning seminar that addressed the issue of poverty and globalization and the proposed agenda on eradicating poverty. A full text of ICW President Herzog's presentation at the Plenary Session of the United Nations Commission on the Status of Women is featured in this issue of *Our Life*.

In the previous issue of *Our Life*, we shared with our readers a letter received by the UNWLA from the American Red Cross, thanking our members and branches for the generous contributions made by them in the wake of the tragic events of September 11, 2001. In this issue, we are pleased to share with you a letter received from the Uniformed Firefighters Association of Greater New York, which was sent in response to UNWLA contributions to the UFA Widows' & Children's Fund.

Editor's Note: In April, Ukrainians around the world commemorate the tragedy of Chornobyl, a tragedy that was responsible for untold damage to the environment of Ukraine and untold numbers of deaths, diseases, and birth defects. The explosion of the reactor at the Chornobyl nuclear plant allowed the world to glimpse the madness of a political regime more interested in saving face than in saving lives. For those readers who may be interested in reviewing Chornobyl related material published in previous issues of *Our Life*, we are pleased to provide a brief index. For poems, see Camilla Huk's "Mourning Bells" and Natalie Mason Gawdiak's "Mr. Gorbachev Speaks" (both April 1996) or Gina M. Tabasso's "For Chornobyl" (April 1998). For a report on medical concerns, please see "Report on Children of Ukraine" by Dr. Zoreslava Nizhnik (April 1996). "The Midwife," a harrowing short story by Anya Savage (April 1998) is a fictionalized account of pregnancy touched by the evil of environmental pollution, while Martha T. Pelensky's Eco Newsletter (April 2000) provides documented evidence that authorities were aware of the nuclear plant's structural flaws long before the catastrophe occurred. "Seeds of Hope" by Chrystia Sonevytsky (April 1997) is a gentle story of the efforts to reclaim environmental integrity through a tree-planting program.

KEVIN E. GALLAGHER
President ENG. 280

MICHAELA A. CARTER
Vice President ENG 36

WILLIAM E. MIRRO
Recording Secretary LAD 126

THOMAS LaMACCHIA
Treasurer LAD 49

THOMAS MANLEY
Sergeant at Arms LAD 113

UFA Widows' & Children's Fund

204 East 23rd Street • N.Y.C., N.Y. 10010 • Tel. (212) 683-4832 • Fax (212) 683-0710
Uniformed Firefighters Association of Greater New York, Local 94 IAFF, AFL-CIO

JEROME V. HUNTZINGER
Trustee Staten Island LAD 78
Chairman, Board of Trustees

MATTHEW JAMES
Trustee Brooklyn LAD 170

THOMAS DaPARMA
Trustee Queens ENG 315

RUDY SANFILIPPO
Trustee Manhattan ENG 76

ROBERT STRAUB
Trustee Bronx ENG 45

EDWARD BURKE
Fire Marshal Representative

Ukrainian National Women's League
108-2nd Ave
New York, NY 10003

February 2002

Re: UFA Widows' & Children's Fund

Dear Mrs. Kurowyckij,

Please accept this letter as an expression of our thanks for your generous contribution of \$954.00 to the UFA Widows' & Children's Fund.

The September 11 tragedy affected the entire world, but was particularly devastating to the New York City Fire Department. We lost 343 of our brothers and are still trying our best to deal with that horrible reality. The care and concern shown by you and so many others will enable us to provide a significant measure of financial help for the families they have left behind. I can assure you that firefighters never forget their fallen brothers and your contribution assists us in that worthy effort.

God Bless You.

Sincerely,

KEVIN E. GALLAGHER
President

PLEASE NOTE THAT THE UFA
WIDOWS' & CHILDREN'S FUND
IS A CHARITABLE ENTITY
PURSUANT TO SECTION
501(c)(3) OF THE INTERNAL
REVENUE CODE. THE TAX I.D.
NO. IS 13-3047544

Speech of International Council of Women President Pnina Herzog Delivered at Forty-Sixth Session of the United Nations Commission On the Status of Women

Madame Chair, distinguished members of the Panel, delegates of Member States and NGOs.

Following up previous UN sessions on “Gender Equality, Development and Peace”, has proved that successful development needs an approach which is multifaceted, multisectorial and comprehensive, and that globalization and advances in communications and technology must be beneficial for people and serve also the poor people.

Poverty is often defined as a lack of food, housing, land and other things that make up material well being.

However, poverty is also lack of independence, lack of power and voice, and it subjects poor people to exploitation and leaves them vulnerable to humiliation.

Just as definitions of poverty vary by gender, age, culture, and other social and economic factors, so are reactions to poverty gender specific, and they vary by the same factors.

Men often react with defeat, while women conceal their pride and enter low income, low status jobs, in order to feed their families.

Only too often, women under such conditions experience sexual harassment.

There are many poor women in developing countries, but there are poor people also in industrialized countries.

The millions of women in ICW’s affiliates in all continents of the globe see it their role and responsibility to **empower** women of all ages, and particularly **poor women**, in order to **Help them Help Themselves**.

This is being done through awareness raising and empowerment seminars and workshops and by assisting and facilitating developmental projects for women.

While ICW’s affiliates in industrialized countries extend a cooperative hand to their sisters in developing countries, they note weaknesses in their own respective countries.

Following are but a few examples:

- Even where legislation provides for financial credit to be equally available to men and women, in practice, discrimination against women still exists in some areas.
- The differences between male and female average incomes and the prevalence of women in part time

and non-permanent jobs make it difficult for women to raise capital, save, and invest.

- Government agencies’ staff fail to advise people of their entitlements. Thus, women miss out on financial assistance that they are entitled to by law.
- In many countries, old people are abandoned by their children, who seek a better life in towns.
- In countries with high prevalence of HIV/AIDS, elderly parents, mostly women, take on responsibility to care for their children dying from AIDS, and they often have to take care of their young grandchildren. These grandmothers and their young grandchildren are mostly very poor.
- Public pensions for elders, the majority of whom are women, are under economic challenge and have left old women poor, extremely vulnerable, unable to afford medicines or food, and forced to beg.

These few examples are issues that have to be addressed by governments. The answers lie in:

- The provision of **easily accessible** health care facilities, education, vocational training, information dissemination, appropriate legislation to ensure the equitable distribution of services, implementation of laws and monitoring.
- Governments, Member States should be accountable to the UN, and the UN in turn should monitor what goes on in countries and circulate information to all Member States. Examples of achievements and how constraints have been overcome may be of value to other countries.
- Poor people know what their needs are and they should be consulted and be invited to participate in processes that affect them.
- Poor people’s groups and networks should be supported and strengthened.
- Services and programmes for poor communities should be comprehensive, addressing physical, mental and emotional problems, and based on the **Gender Perspective**.

And lastly, International NGOs, through their affiliates, reach the grass root levels. They have a tremendous amount of good will, expertise and understanding of the needs of the people with whom and for whom they work.

More direct financial assistance from the UN and its agencies to international NGOs may help so many more Women Help Themselves.

Thank you.

UNWLA CELEBRATES 35TH ANNIVERSARY OF SCHOLARSHIP PROGRAM

by Luba Bilowchtchuk
UNWLA Scholarship Program Chair

Mission Statement - Enhance and create opportunities through education and preserve Ukrainian cultural heritage within and outside of the United States of America.

As we celebrate the 35th Anniversary of our continuous student assistance, we need to underscore the importance of cooperation between UNWLA membership and the generosity of hundreds of sponsors and benefactors, whose support of the UNWLA Scholarship Program enables us to award scholarships to deserving needy pupils and students in South America, Europe and the USA.

From 1967 to 2001, the UNWLA Scholarship Program awarded over 16,000 scholarships totaling 3,133,211.45 US Dollars. Hundreds of students completed middle schools and high schools, and nearly 900 became professionals. Some former scholarship recipients became sponsors themselves, others are religious and civic leaders in their own countries. Among these are Miroslava Krevei and Olga Korczagin, former Directors of the Institute of Catechists of the Sacred Heart of Jesus; Bishop Jeremias Ferens of the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church in Curitiba, Brazil; Bohdan Huk, editor of *Nashe Slovo* in Poland and numerous others.

Nadia Kerecuk of Brazil (at London University), Myroslaw Sycz (at Warsaw University in Poland) and Lidia Stefanowska of Poland (at Harvard University) received their doctoral degrees in Ukrainian Studies with the help of their respective sponsors.

One of the most important achievements of Ukrainian Brazilians is the fact that since 1991, studying Ukrainian as a second language is mandatory in public schools in the states of Parana, Santa Catarina and Rio de Zul. This achievement is unprecedented and unique in the Ukrainian Diaspora. The majority population in these states are ethnic Ukrainians who settled there over one hundred and ten years ago. UNWLA Scholarship Program alumna, M. Magdalena Lozovei is the director of a federal program whose main responsibility is the implemen-

tation of the Ukrainian language as a second language in grades 5-12. She also founded the Association of Ukrainian Language Teachers, most of whom are university graduates and former scholarship recipients of our program.

Ukrainian Brazilians form a UNWLA Scholarship Alumni Association.

The success of Ukrainians in Brazil is very evident. Their seminaries have graduated and ordained hundreds of Ukrainian Catholic priests who are serving worldwide, most of whom had sponsors through our program over the last 35 years. Schools run by the Catechists of SHJ, nuns of Immaculate Heart of Mary, St. Anna, and Sisters of St. Basil, have given women the opportunity to pursue professions in a country where 35 years ago mandatory schooling was only to the 8th grade. The majority have become teachers, while others are nurses, doctors, social workers, attorneys or work in numerous other vocations.

In due time they will be self sufficient. But in the meantime there is still a great need for scholarship assistance where the churches are strong, seminaries and boarding schools are filled with fifth generation of Ukrainian Brazilians who strive to cultivate Ukrainian cultural and religious heritage. One idea to strengthen the scholarship program in Brazil was to make scholarship beneficiaries more active in the program through an organization of their own.

In August 2000, UNWLA president Iryna Kurowycky, M. Orysia Jacus, and Luba Bilowchtchuk visited Ukrainian Brazilian communities, schools, seminaries and colonies. They were met at the airport by former UNWLA scholarship recipient Bishop Jeremias Ferens and other religious and lay leaders of Ukrainian communities. With the approval of Ukrainian Brazilian leadership, including Ukrainian Catholic Bishop Efraim D. Krevey, Luba's proposal to establish the UNWLA Scholarship Alumni Association in Brazil was accepted. Olga Korczagin, former Director of Colegio Santa Olga, Institute of the Catechists of the Sacred Heart and the very first university graduate of our program in 1973, agreed to head this important organization.

Brazil. Olga Korczagin, Luba Bilowchtchuk, Bishop Jeremias Ferens, and M. Orysia Jacus.

Kyiv, Ukraine. Seated: Atena Pashko, Luba Bilowchtchuk, Halyna Kravchuk, Zoya Milchenko. Second row: UNWLA scholarship recipients.

In Ukraine and neighboring countries.

Since the independence of Ukraine our attention has turned to the homeland of our forefathers. In the last ten years, our program has rapidly expanded in Ukraine and the need for benefactors is growing exponentially. Each day we receive new applications and many students are placed on a waiting list.

In 1993, former chair of the UNWLA Scholarship Program and UNWLA Honorary President Anna Krawczuk stated, *"We strongly believe that the unifying force of all Ukrainians in the world is their mother language - the Ukrainian language. We need to cultivate, study, and love it for generations to come."* With the breakup of the USSR in 1991, it became evident that the need for Ukrainian language teachers has escalated in the former Soviet republics where Ukrainian people live and are an ethnic minority. Thanks to some very generous sponsors, we were able to award scholarships to teachers from Ukraine, Poland, Kazakhstan, Latvia, Lithuania, Croatia and Yugoslavia for upgrading and certification in the methodology of teaching the Ukrainian language from the Ukrainian Free University in Munich, Germany.

Recognition and Awards

Dedication and countless volunteer hours of the UNWLA Scholarship Program leadership and Committee members have minimized the administrative costs. For their untiring work, Dr. Teodozia Sawycka, Irena Kaczaniwska, Sofia Andrushkiw, Olha Hnatyk and Iwanna Wowk were awarded UNWLA Honorary membership - the highest UNWLA recognition. In 1999, former UNWLA President Anna Krawczuk was given the title of Honorary President for her twelve years of chairing the UNWLA Scholarship Program and the two-term UNWLA presidency that followed. In 1998, the World Congress

of Ukrainians bestowed its highest award – the St. Wolodymyr Medal – on the Ukrainian National Women's League of America, Inc., for the thirty-year continuity of the Scholarship Program in the USA, Diaspora and Ukraine. WCU recognition and certificates were presented to Anna Krawczuk, Maria Chymynets, Teodozia Sawycka, Sofia Andrushkiw, Vera Mycio and Luba Bilowchtchuk. It was the first time in the history of the World Congress of Ukrainians that an organization was distinguished in this manner. In 2001, on the 10th Anniversary of the Independence of Ukraine, certificates of gratitude were awarded to Luba Bilowchtchuk and M. Orysia Jacus in Kyiv, Ukraine.

Looking back

From the very beginning of its history, the UNWLA has understood the importance of education. In the early years of the organization, scholarships were awarded only to UNWLA members. UNWLA Branch 28 of Newark, New Jersey became instrumental in assisting students in Ukraine, and Maria Rusenko of Lviv received a scholarship in 1932. After World War II and the enslavement of Ukraine under the Soviet regime, UNWLA attention turned to Ukrainian students in Poland. The political and economic situation in Poland was such that their efforts had to be secretive; they were generally known as "Scholarships to Europe".

In 1961, the UNWLA's New Jersey Regional Council established the first Memorial Scholarship Fund, honoring its first president, Olena Hordynska. The purpose was to award scholarships to female students of Ukrainian studies.

The first bequest for scholarships was left by Eva Stashkiw, a member of UNWLA Branch 17 in Miami, Florida.

It was in 1967 that we learned about Ukrainians in Brazil, their efforts in education and

their devotion to Ukrainian culture and religion. Although of humble economic roots, Brazilian Ukrainians did have Ukrainian seminaries and boarding schools. Our attention was drawn to Colegio Santa Olga, a boarding school for girls of Ukrainian descent, run by the Catechists of the Sacred Heart of Jesus. UNWLA Branch 33 of Cleveland, Ohio, was the first sponsor to Brazil.

A resolution was passed at the UNWLA Convention of 1969 to expand scholarship assistance. Then Social Welfare chair Maria Chymynets formed a committee and invited Sofia Andrushkiw to head the scholarship sub-committee. In the beginning, the scholarships to Brazil were handled by Honorary UNWLA President Lidia Burachynska. Her love and knowledge of Ukrainian folk art led to a special bequest -- the Lidia Burachynska-Rudyk Memorial Fund with scholarships to be awarded to female students of folk art in Ukraine. Honorary President Lidia Burachynska died in 1999. Since that time four young women in Ukraine have received scholarships in her name.

In 1971 Dr. Teodozia Sawycka was elected UNWLA Social Welfare chair. Highly motivated, she established and centralized the UNWLA Scholarship Program as we know it today. After her return from a trip to Brazil in 1975, she appealed to Ukrainians in the Diaspora to sponsor students in South America. Her efforts were successful mostly because each sponsor was assigned a specific student, who was obligated to corresponded with the benefactor. Having personal contact with their students pleased the sponsors.

With the help of the UNWLA Branches, Regional Council and individual soyuzanky, our program grew and the number of sponsors increased. Soyuz Ukrainok of Australia and many Canadian Ukrainians also began to support our program. Irena Kaczaniwska became its first treasurer. After Dr. Teodozia's death in 1998, the Sawycki family established the Dr. Teodozia Sawycka Memorial Fund, with the interest to be used for scholarships.

Other memorial funds were established by the Gelemey family, by the families of Natalia Chaplenko, A. Markewycz, Nyzankiwskyj/Plashkan, Vasyl Papiz, Nikolaus Radowycz, and by several donors who wish to remain anonymous. Donor restricted endowment funds were established by Dr.B. and M. Cymbalisty, Neonila Klisch, and Dr. Daria Nowakiwska Lissy.

In 1981, Anna Krawczuk was elected Chair of the UNWLA Social Welfare Committee, which at that time included the UNWLA Scholarship Program. She immediately established a separate UNWLA Scholarship Committee, which included Dr. Teodozia Sawycka, Sofia Andrushkiw and Irena Kaczaniwska. Other

volunteers were from local New Jersey UNWLA Branches, which helped to keep the administrative costs to a minimum.

At the UNWLA Convention in 1984, at the request of Anna Krawczuk, a separate UNWLA Scholarship Program Standing Committee was formed; Ms. Krawczuk was elected its first Chair. She held this post until 1993 when elected president of the UNWLA. Taissa Turiansky became its treasurer, followed by M. Orysia Jacus in 1988. Vera Mycio took over student assistance to Poland. Other members of the committee were Maria Hywel, Olena Melnychuk, Maria Polanskyj, Nadia Nynka and Luba Sira. With the pro bono help of Myron Krawczuk, who developed a data base, the Scholarship Program became fully computerized in 1986. By this time the number of students had grown to 700, with more than 500 sponsors. In 1988, Luba Bilowchtchuk became an administrator. To evaluate further needs, Anna Krawczuk and Ksenia Hapij visited Brazil and Argentina in 1985 and Poland and Yugoslavia in 1989 with Vera Mycio. In 1992 came the first opportunity for Anna Krawczuk and Orysia Jacus to visit Ukraine and to make contacts there. All of these trips were financed privately.

In 1993, Luba Bilowchtchuk was elected UNWLA Scholarship Program Chair and formed a consultative committee which included Anna Krawczuk, M. Orysia Jacus, Maria Polanskyj, Odarka Polanskyj Stockert and Maria Pazuniak. In 1999, Christina Izak and Olga Trytyak joined this committee. UNWLA Branch 98 member Victoria Mischenko became the administrator.

In 1997, after operating for 17 years from the private home of Bernard and Anna Krawczuk, the UNWLA Scholarship/Children-Student Sponsorship Program rented an office. It is still based at this location and inquiries, comments, and donations should be directed to the UNWLA Scholarship Program at 171 Main Street, Matawan, New Jersey 07747, by telephone at 732-441-9530, by fax at 732-441-9377, and via e-mail to Luba.B@worldnet.att.net

At the XXV UNWLA Convention in 1999, Luba Bilowchtchuk's resolution of establishing the UNWLA Scholarship Program Alumni Association in Brazil was accepted and met with success during her trip to Brazil in 2000. Together with M. Orysia Jacus, Luba traveled on numerous (privately funded) occasions to Ukraine in order to establish contacts, meet with scholarship recipients and reinforce coordination. They were always greeted warmly with hospitality and respect and took pains to learn of the needs of the students first hand.

We credit the success of the UNWLA

Scholarship/Children-Student Sponsorship Program to Ukrainian leadership and educators in Brazil, Argentina, Paraguay, Poland, Yugoslavia, Croatia, Bosnia, Italy, Romania, Ukraine and the USA and to the students themselves. Their perseverance, hard work and yearning for higher education, most often under harsh economic conditions, is remarkable.

The determination of scholarships.

Priority is given to orphans and underprivileged children. Applications are accepted upon recommendations from contacts we have in the Diaspora and in Ukraine, who are familiar with our requirements. Criteria for eligibility are the same for all applicants. Knowledge or study of the Ukrainian language is mandatory. Once accepted into our program, students receive financial aid until graduation. Scholarships are awarded to individual students and not to schools. This selection process is necessary because we always have more applicants than sponsors and because it works. Upon acceptance,

students are assigned to a sponsor. There is no long-term obligation to the sponsor.

Currently we have many children and students who need a sponsor and hope that many of you reading this article will respond to this need. The choice is yours. You can determine the country and age of "your child" and you will find that there is great satisfaction in helping a needy child by providing the means to opportunities available only through education.

Donations for stipends are accepted year round. Annual stipends awarded are as follows:

In Ukraine: Grades 1 through 11 – \$110.00, College/University – \$220.00 (money transfers included). In South America: Grades 5 through 8 – \$250.00, Grades 9 through 12 – \$350.00, College/University – \$450.00. In Europe: Grades 1 through 12 – \$250.00, College/University – \$450.00 (for Poland add \$15.00).

Their success is our success! If we all strive to leave our Ukrainian cultural legacy to future generations, we can make wonderful changes worldwide.

Radiology 101

by Ihor Magun, M.D., F.A.C.P.

Over the past few years, the specialty of radiology has undergone tremendous advances. Technological developments in diagnostic radiology have facilitated our understanding of diseases. Thanks to the use of computer generated information, they permit diagnoses of unparalleled accuracy.

The most commonly used tests are the CAT scan, the MRI, and the PET scan, each of which provides diagnostic options for patients and help physicians diagnose early and treat diseases successfully. While most people have heard the acronyms, not many know the technical terms they stand for and the technology they represent. Because they have become so indispensable to modern medicine, it is worth exploring exactly what they are and what they do.

The CAT scan (computed axial tomography) was one of the first advances in computer generated data to be developed and implemented. The technique involves generating a three dimensional image from a two dimensional X-ray. This is accomplished by taking X-ray images from all sides, then computers assist in interpreting and reading the composite image. The CAT scan has become an indispensable tool for evaluating bony structures, checking for blood clots, and positioning for biopsies. An ultrafast CAT scan can also be used for evaluation of calcium deposits in the coronary arteries, helping to predict coronary artery disease.

CAT scans are safe, but there is some radiation exposure. The most frequent complications associated with this test are allergic-type reactions that can be caused by the contrast agents (intravenously injected dyes) that are used in the procedure.

The MRI (magnetic resonance imaging) incorporates the complex interaction between protons in tissues and a magnetic field to form an image. The image produced represents the magnetic properties of different tissues in the body. Studies can be done on the entire body to evaluate tumors, masses, and even injuries to ligaments and tendons. The MRI cannot be used on patients with pacemakers or other surgical implants, and patient cooperation during the test is paramount. There is no radiation exposure and while contrast agents are used, allergic reactions are extremely rare.

The PET scan (positron emissions tomograph) is based on the detection of photons when a radiotracer is injected into the bloodstream. The scanner can image glucose (sugar) metabolism throughout the entire body and can differentiate between malignant and benign tumors. (Malignant tumors show a high glucose metabolic activity). Combining information derived from a PET scan with anatomical studies obtained from a CAT scan or an MRI, permits a thorough disease assessment and can even track tumor response to therapy.

CAT, MRI, and PET are only the tip of the iceberg. As our knowledge of technology expands, further applications of these scientific advancement will enable even more exact and more comprehensive diagnostic tools and procedures.

Дорогі союзнянки, читачі нашого журналу!

До нас дійшла вістка з України, що побито Ірину Сенік – жінку, яка була ув'язнена 35 років радянською владою. СУА написав листи до Обласної прокуратури, вимагаючи знайти і покарати злочинців.

Квітень – гарний місяць, коли природа прокидається – краса довкола, а для українців – річниця Чорнобильської трагедії. Ця дата залишиться у пам'яті українського народу назавжди, а нашими завданнями є пригадувати світові про трагедію, яку причинила Москва.

У цьому числі “Нашого Життя” бажаю поділитися гарною вісткою: головна канцелярія СУА, редакція “Нашого Життя” і Округа Нью-Йорку з відділами вже перенеслися до свого приміщення на Другій Авені, будинок 203, четвертий поверх. Забере трошки часу, щоб усьому дати лад.

Музей, якому СУА дав початок, тепер буде своє приміщення. А сама організація вже у своєму будинку. Ми закінчили один із етапів мандрування СУА.

Особлива подяка!

Від Екзекутиви, Головної Управи, Округи та усіх відділів Нью-Йорку, які користувались з приміщення такі довгі роки в будинку 108 на Другій Авеню, складаю сердечну подяку президентові Федеральної Кредитової Кооперативи “Самопоміч” у Нью-Йорку д-рові Богданові Кекішу, президентові Ради Директорів Банку інж. Мирославі Шмігелєві та усім членам Дирекції за приміщення для нашої канцелярії, за таку малу оплату. Ми оцінювали і надалі будемо оцінювати щедрі почини для нашої організації. Дякуємо!

4 березня голова СФУЖО Оксана Соколик гостила Постійного представника України до ООН Валерія Кучинського і його дружину Аллу, голову СУ Львівського обласного відділу Зоряну Білик, Ярославу Рубель, Надію Шмігель і Ірину Куровицьку на полуденку в ООН. Під час полуденка обговорено теми, які порушено під час сесії Комісії Статусу Жінки та про працю України у Раді Безпеки.

5 березня відбулася спільна вечерея з головами і членами складових організацій СФУЖО на терені Нью-Йорку: ОЖОЧСУ, Православних сестрицтв та СУА. Голова СУА Ірина Куровицька вітала гостей від СУА, Марія Лозинська та Людмила Костик від ОЖОЧСУ приготували прийом для наших гостей. Обидві голови прибули до Нью-Йорку на 46 сесію Комісії Статусу Жінки в ООН, яка проходила під гаслом “Women gender equality, development and the peace for the twenty-first century”, Eradicating poverty including the empowerment of women throughout their life cycle in a globalizing world”.

Це був перший раз, коли голова СФУЖО була учасником сесії Комісії Статусу Жінки в ООН. СФУЖО запросило Зоряну Білик бути одною із репрезентаток СФУЖО на цій конференції. Голова Оксана Соколик цікаво розказала в короткому слові про многогранну працю СФУЖО, а Зоряна Білик про трагічне побиття Ірени Сенік та про економічне становище жінки в Україні. На запитання чи писати листи відносно побиття Ірени Сенік, радила, що так потрібно дати знати, що діаспора турбується тим, що діється в Україні, особливо писати листи до Львівської Обласної прокуратури. Присутні з увагою слухали виступи обох голів.

7 березня до ООН від Міжнародної Ради Жінок, Ірина Куровицька була запрошена президенткою МРЖ Пеніною Герцог з Ізраїлю разом із репрезентантками з Женеві і Парижу на полуденок з постійним представником до ООН з Ізраїлю та офіційною делегацією, де обговорювалося ранкову сесію, яка торкалася усунення убогості і глобалізації. Властиво кому це на користь? І чи дійсно допоможе в усуненні убогості. У 2001 р. після засідань Комісії Статусу Жінки в ООН у місяці березні, Нью-Йорк Таймс надрукувала статтю про сесію, зазначивши, що глобалізація лише багатих зробить ще багатшими, бідних ще біднішими. Цікаво, що про це під час сесії ніхто не казав. Такі коментарі ішли тільки на зустрічах неурядових організацій.

Голова СУА Ірина Куровицька нагороджує членок СУА. Флоріда.

ПРЕСОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ СФУЖО

У понеділок 4 березня ц. р. в ООН у Нью-Йорку відбулося відкриття 46-ї сесії Комісії Статусу Жінок. На Сесію з'їхалися представники держав і делегатки неурядових організацій.

46 Сесія ООН Департаменту Соціальної і Економічної Ради (ЕКОСОК), організована Відділом підвищення статусу жінок, працює з наголосом на елімінування убогости та дискримінації жінок і зміцнення їхніх позицій у суспільстві.

Від СФУЖО на Сесію прибула голова СФУЖО Оксана Соколик. Крім неї на Сесії були і будуть працювати в різних комісіях Надія Шмігель, Ярослава Рубель, Ірина Куровицька і голова Союзу Українок Львівського Відділу Зоряна Білик, яку запросило СФУЖО.

Присутні представниці СФУЖО мали приємність бути на спільному полуденку з представником України до ООН Валерієм Кучинським та його дружиною Аллою. Під час полуденку в дружній розмові порушено багато актуальних проблемта обговорено шляхи їх розв'язання.

Сесію відкрила Каролин Ганан, директор Відділу Підвищення Статусу Жінок. У перший день Сесії виступали міністри у справах жінок, родини, молоді і ін., переважно жінки. Присутні щедрими оплесками вітали амбасадора Швейцарії, яка саме у той час стала новим 190-им членом ООН.

46 Сесія ООН Департаменту Соціальної і Економічної Ради (ЕКОСОК) буде працювати до 15 березня.

Екзекутива СФУЖО.

ДІЯЛЬНІСТЬ ОКРУГІ ВІДДІЛІВ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

22-ий ВІДДІЛ СУА, ЧІКАГО

Загальні збори Відділу відбулися 10 лютого ц. р. в присутності 27 членок. Зборами проводила президія: Іванна Горчинська – голова, Ольга Люшняк – секретар, від Округи збори вітала Олена Харкевич.

До Управи Відділу увійшли: Люба Шеремета – голова, Іванна Горчинська і Олена Харкевич – заступниці голови, Софія Дідицька – протоколярна секретарка, Анна Слободян – кореспонденційна секретарка, Дарія Менцінська – фінансова секретарка, Оксана Мельник – скарбник.

Референтки: Іванна Горчинська і Софія Залуцька – культосвітні, Марія Малецька – організаційна, Ольга Люшняк – стипендійна, Мирослава Шевчик – пресова, Люба Шеремета – відповідальна за передплату “Нашого Життя”, Іванна Городиська – бібліотекар, Олена Харкевич – архіварна, Стефанія Форович і Ярослава Іванишин – суспільної опіки, Бронислава Ковалевич і Валя Цурковська – господарські.

Контрольна комісія: Ольга Мартиняк, Іванна Савицька, Надія Дзидзан, Іванна Городиська.

Мирослава Шевчик, пресова референтка.

33-ій ВІДДІЛ СУА, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Загальні збори Відділу відбулися 3 лютого ц. р.

Управа Відділу на 2002 р.: Ольга Дем’янчук – голова, Емілія Русин – перша заступниця голови, Люба Боднар – друга заступниця голови і протоколярна секретарка, Стефа Балагутрак – кореспонденційна секретарка, Люся Медицька – скарбник.

Референтури: Стефа Вільшанецька – організаційна, Олена Хміляк і Оксана Шараневич – культосвітні, Марія Футей, Стефа Балагутрак, Ірина Стахур і Люба Лешньовська

– суспільної опіки, Міля Русин – стипендійна, Лукія Гриців – мистецько-музейна, Ірина Стахур – виховна, Марія Грабська і Анна Кілярська – господарські, Люба Мичковська – пресова, Олена Хміляк – зв’язків, Евгения Бенко – архіварна.

Контрольна комісія: Ірина Дубас – голова, Марія Антонів, Ірина Кріса і Леся Волошин – членки.

Цього року Відділ відзначатиме 50-літній ювілей!

34 ВІДДІЛ СУА, КОГОВЗ, Н. Й.

Загальні збори відбулися 24 лютого ц.р. Головою зборів була Христина Кифол, секретаркою – Анна Гогоша.

Управа Відділу на 2002 р.: Марія Мацюк – голова Відділу Уляна Омецінська – заступниця голови, Зеновія Білас – секретарка, Катруся Барсим’ян – скарбник.

Референтки: Дарія О’Ніль – культосвітня, Ольга Ракоча і Христина Кифор – суспільної опіки, Кароліна Бездух, Софія Поповська і Марія Савків – господарські.

Контрольна комісія: Стефанія Бачинська, Наталія Стемська і Віра Гарабач.

На зборах була присутня голова Округи Центрального Нью-Йорку Маріяна Заяць і секретар Віра Старух.

Оьга Гогоша.

45-ий ВІДДІЛ СУА ім КАТРУСІ ЗАРИЦЬКОЇ, ВОРРЕН, МІЧ.

Загальні збори Відділу відбулися 15 січня ц. р. в домівці СУА. На зборах була присутня голова Округи Наталія Гевко. Збори провадила Марта Шехович, секретарювала Ірина Джуль.

На 2002 р. вибрано таку Управу Відділу: голова Відділу – Стефа Король, перша заступниця – Ірина Прийма, друга заступниця – Ляля Патерин, протоколярна

секретарка – Таїса Розгін, кореспонденційна секретарка – Лідія Кізима, скарбник – Зеня Серефін.

Референтки: Марта Шехович – організаційна, Ірина Тарнавська – культосвітня, Ляля Патерин імпрезова, Ірина Джуль – пресова, Мирося Цап і Люба Левак – суспільної опіки, Марія Дяків господарська.

Контрольна комісія: Дарія Конюх, Леся Лятишевська і Наталка Гевко.

Ірина Джуль, пресова референтка.

47-ий ВІДДІЛ СУА ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, РОЧЕСТЕР, Н.Й.

Загальні збори Відділу відбулися 3 лютого ц. р. Зборами керувала Президія: Христя Ковч – голова, Ірина Михайлюк – секретар. Окружну Управу репрезентувала Марія Крамарчук. У складі Номінаційної комісії були Марія Лещин, Марія Крамарчук, Аріядна Бах і Анна Сохоцька.

Нову Управу вибрано у такому складі: Марія Лилак – голова, Тетяна Шутер – заступниця голови і музейна референтка, Дора Сторожинська – протоколярна і кореспонденційна секретарка.

Референтки: Марія Костів – фінансова, Аріядна Бах – скарбник і пресова, Христя Ковч – мистецька, Марія Крамарчук – організаційна, Анна Чорнобиль – стипендійна, Катерина Лялька, Ірина Михайлюк, Ірина Гафткович, Анна Ейна, – суспільної опіки, Анна Сохоцька, Ема Адамчук, Катерина Лялюк і Анастасія Лучанко – господарські, Марія Лещин – зв'язків.

Вільні членки: Катерина Щур, Ольга Ганушевська та Ірина Шмігель.

Контрольна комісія: голова – Ірина Руснак, членки – Тамара Гривнак, Люба Хома, Олена Тицька і Ольга Червінська.

Відділ має 56 членок.

Аріядна Бах, пресова референтка.

62-ий ВІДДІЛ СУА ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й.

Загальні збори відбулися 20 грудня 2001 р. Головою зборів була Ольга Линник, секретаркою – Анна Пищимуха.

Управу Відділу вибрано у такому складі: голова Відділу – Марта Костик, заступниця голови – Ольга Линник, секретарка – Анна Пищимуха, скарбник – Оріся Салаяк.

Референтки: організаційна – Валентина Мантика, музейно-мистецька – Анна Бідяк, імпрезова – Марія Гугель, суспільної опіки – Уляна Ковалик і Слава Пісоцька, господарські – Юстина Попович, Анна Грицков'ян і Дарія Бойців.

Контрольна комісія – Наталія Мельник, Марія Оленська і Марія Піддубна, хронікар – Наталія Мельник.

Анна Пищимуха, секретарка.

64-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н. Й.

Загальні збори Відділу відбулися 17 березня ц. р. у будинку Товариства “Самопоміч”. Збори провадила Ярослава Рубель, секретарювала Лідія Баб'юк. Від Окружної Управи була присутня Надія Савчук – голова Округи СУА Нью-Йорку.

Управу Відділу вибрано у такому складі: Ніна Самокіш – голова, Дарія Костів – заступниця, Люба Прокоп – протоколярна секретарка, Оленка Лозова – скарбник.

Референтки: Ірина Закаляк – організаційна, Уляна Старосольська – культурно-освітня, Наталія Соневицька – мистецька, Соня Салдан – музейна, Марія Стефак – суспільної опіки, галина Цігаш – стипендійна, Василина Дмитрик – господарська, Ліда Баб'юк – пресова.

Контрольна комісія: Христя Навроцька – голова, Ярослава Рубель і Люба Артимішин – членки.

Після зборів у теплій родинній атмосфері відбулася традиційна щорічна “Просфора Відділу”, яку успішно провадила культурно-освітня референтка Уляна Старосольська.

Лідія Баб'юк, пресова референтка.

66-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ГЕЙВЕН, КОНН.

Загальні збори Відділу ім. Олени Кислевської відбулися 3 лютого ц. р. Окружну Управу репрезентувала Валентина Чудовська.

У президії були Ірена Гладка – голова, Ірена Мандич – секретарка.

Управу вибрано у такому складі: Ірена Мандич – голова, Ірена Марків – заступниця голови, Марія Висовська – протоколярна і кореспонденційна секретарка.

Референтки: Ірена Гладка – скарбник, Емілія Іванів – фінансова секретарка, Марія Висовська – пресова, Лідія Фіцалович – культурно-освітня, Ірена Гладка – суспільної опіки, Ольга Посполіта – господарська і музейна, Марія Кульчицька – стипендійна, Лідія Фіцалович – організаційна, Ірена Мандич – хронікар, Ірена Марків – відповідпльна за передплату журналу “Наше Життя”.

Контрольна комісія: Марія Кульчицька – голова, Анна Гіна і Лідія Козюпа – членки.

Марія Висовська, пресова референтка.

Спростування: У нашому журналі 2 ч. 2002 р. (17 стор.) потрібно читати “На фонд пожежників 50 дол. склав 66-ий Відділ у Нью-Гейвені”, а не у Гартфорді.

83-й ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н.Й.

37 річні загальні збори 83-го Відділу відбулися 12 грудня 2001 р. у будинку Товариства “Самопоміч”. Збори провадила Лідія Черник, секретарювала Катря Червоняк. Окружну Управу репрезентувала її голова Надія Савчук.

Управу на 2002 р. вибрано у такому складі: голова Відділу – Стефанія Косович, заступниця голови – Катря Червоняк, кореспонденційна секретарка – Анна Сафіян, протоколярна секретарка – Наталія Дума, скарбник – Лідія Закревська.

Референтки: організаційна – Зірка Галів, культосвітня – Лідія Роговська, імпрезова – Ірена Стецьків, виховна – Дарія Генза, опікунка і скарбник “Світлички” Анна Рак, пресова – Володимира Біланюк, суспільної опіки – Дарія Дроздовська, стипендійна – Марія Шепарович, музейна – Ярослава Лучечко, господарські – Анастасія Гірняк, Марія Луцик, Галина Оберишин, архівар – Марта Данилюк.

Контрольна комісія: голова – Варка Бачинська, членки – Лідія Андрусиншин, Клав-

дія Грицик, заступниці – Лідія Черник і Оксана Лопатинська.

Нововибраній Управі бажаємо найкращих успіхів!

Володимира Біланюк,
пресова референтка.

83-й ВІДДІЛ ВІТАЄ НОВИХ ЧЛЕНОК!

Відділ має 83 членки. Під проводом Варки Бачинської минулого року прибуло 7 нових членок:

Світлана Чолган, Лідія Хома, Марія Фітьо, Леся Голюка, Дарія Кравець,

Орися Лопатська і Людмила Лозова.

Вибула наша членка Ольга Даймонд.

Цього року під проводом голови Відділу Стефанії Косович за перші два місяці 2002 р. прибуло дві членки: Мері Пресі і д-р Тетяна Доберчак.

Зірка Галів, організаційна референтка.

89-ий ВІДДІЛ СУА ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, КЕРГОНКСОН, Н. Й.

Загальні збори відбулися 10 січня 2002 р. Головою зборів була Зеновія Ковальська, секретаркою Стефанія Барановська. Окружну Управу репрезентувала її голова Надія Савчук.

Управу Відділу на 2002 р. вибрано у такому складі: Зеновія Ковальська – голова, Анна Слободян – заступниця голови, Михайлина Баран – секретарка, Агнес Хоманчук – скарбник.

Референтки: Стефанія Барановська – культурно освітня, Меланія Кокорудз – суспільної опіки, Михайлина Баран – пресова, Нуся Вербовська – імпрезова, Марія Мороз – музейно-мистецька, Ольга Равлюк – виховна, Емілія Ренер – стипендійна, Анна Слободян – зв’язкова, Сильвія Кузів, Христина Головата, і Льоля Савська – господарські.

Контрольна комісія: голова – Анна Слободян, членки – Дарія Баран, Стефанія Барановська.

Вітаємо нових членок Відділу – П. Головка і Л. Пилат!

Михайлина Баран, пресова референтка.

103-й ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ГЕМПСТЕД, Н.Й.

Загальні збори Відділу відбулися 3 лютого ц. р. На зборах були присутні 14 членок, відсутня одна. Збори провадила Марія Жеграй, секретарювала – Христина Подолук.

Управу Відділу вибрано у такому складі: голова – Параскевія Шпачинська, заступниця голови – Марія Зарицька, протоколярна і кореспонденційна секретарки – Анна Тиханська, Надя Андрейко, скарбник – Ярослава Щерба.

Референтки: організаційна – Ірена Трояновська, культосвітня, пресова і імпресова – Христина Подолук суспільної опіки – Ольга Римляс і Юля Захарія, зв'язкова – Марія Драбик, господарські – Юля Захарія (голова), Марія Жеграй, Віра Погорецька (членки).

Контрольна комісія: Віра Погорецька, Христина Леонард.

Перевибрана голова Відділу подякувала всім за довір'я і попросила до співпраці, особливо в організаційній ділянці.

Христина Подолук, пресова референтка.

ЩЕДРИЙ...

Щедрий Вечір 83-го Відділу. Ліворуч: І. Мокривська, Н. Савчук, С. Косович, о. диякон Ю. Малаховський, священник церкви св. Юра в Нью-Йорку о. Маріо. праворуч В. Бачинська.

18 січня у залі Товариства “Самопоміч” зійшлися членки 83-го Відділу з родинами, щоб відсвяткувати Щедрий Вечір. Минулого року ініціатором цього вечора була голова Відділу Варка Бачинська. Це святкування увійшло в нашу традицію.

Святково прибрана зала наповнилася гостями – було 75 осіб. Серед гостей – ігуменя

при церкві св. Юра Марія Дацишин і диякон Юрій Малаховський, який провів молитву.

Голова Відділу Стефанія Косович попросила поблагословити вишивану ікону Зарваницької Богоматері роботи о. д-ра Дмитра Блажейовського, яку Відділ купив для домівки СУА. Під час вечері колядники С. Косович, О. Гаєцька, Е. Чума, Л. Закревська, Р.

Шуган, М. Гірняк колядували з гостями. У родинній атмосфері за традиційною вечерею приємно пройшов час.

Щиро дякуємо всім членкам, які підготували цей вечір – М. Шепарович, С. Косович, Л. Закревській, А. Сафіян, Г. Оберишин, А. Рак, М. Палій і іншим.

Молитвою, яку прочитав диякон Ю. Малаховський, закінчився наш Щедрий Вечір. Союзянки довго ще не розходилися і колядували “Щедрий вечір, добрий вечір...”

Володимира Біланюк,
пресова референтка.

ЗГАДУЮЧИ ГЕНЮ РАТИЧ

Геня Ратич в молодому віці.

З великим смутком родина, друзі, союзянки і українська громада в березні 2000 р. прощали Євгенію Мосору Ратич в далеку путь.

Особливо тяжко було сестрі Любі, яка залишилася тепер сама, без улюблених сестер

ПЕРЕСТУПИЛИ МЕЖУ ВІЧНОСТІ

Миросі і Слави, а тепер Гені. Геня випромінювала любов до родини, до сестрінків, загалом до людей.

Народилася Геня у Калуші, в родині правника-нотаря Михайла і Михайлини Мосорів. Гімназію закінчила в Станиславові, але з приходом більшовиків у 1939 р. виїхала з батьками і сестрами до Відня, де студіювала готелярство та експортівку. Коли у 1945 р. фронт наближався вже до Відня, сестри виїхали на Захід, а Геня залишилася з батьками у Відні і пережила всі страхиття окупації Австрії. 1953 р. приїхала з батьками до Америки, поселилась в Ньюарку і відразу поринула в громадське життя. Стала членкою 28-го Відділу США разом з матір'ю і сестрою Славою Олесницькою. В Управі Відділу обіймала посаду скарбника і дуже сумлінно виконувала свої обов'язки.

1959 р. одружилася з Андрієм Ратичем.

У професійному житті у Гені настали зміни. Спершу вона працювала на ювелірній фабриці, а від 1965 р. в Українському Народному Союзі бухгалтером. Закінчила працю у 1989 р. вже адміністратором у фінансовому відділі.

Геня Ратич була шанована своїми колегами, родиною, українською громадою.

На Панахиді улюблену тету від родини прощав Нестор Олесницький, від 28-го Відділу – Таїса Богданська.

Таїса Богданська.

ДОБРОДІЙСТВО

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ЛЮТИЙ 2002 р.

1,050 дол. – 67-ий Відділ СУА, 610 дол. – Лідія Кий (13), 450 дол. – д-р Віктор і д-р Бетсі Децик (86), 300 дол. – Ігор і Елейн Заньків (49), 260 дол. – Теодора Кузьмович (43), 200 дол. – Мирон Кравчук (98), Наталія Пуйда (43), 110 дол. – Валентина Чудовська (106), 100 дол. – Ірена Лаврівська (49), Оксана Салдит (49), 50 дол. – Христина Бровн (49), 25 дол. – John & Doreen Rudan (86).

У ПАМ'ЯТЬ...

У світлу пам'ять мого брата бл. п. Володимира Каштанюка складаю 200 дол. (через 22-ий Відділ СУА, Чикаго). Дарія Менцінська.

З НАГОДИ...

З нагоди різдвяних свят референтка стипендій 99-го Відділу СУА у Вотервліті, Н. Й. Любомира Мокій провела збірку, яка склала 1,410 дол. Цю суму Відділ призначив на стипендії учням і студентам в Україні. На “коляду” склали: по 100 дол. – Е. і В. Макух, д-р Арета Підгородецька-Дитюк, Тарас і Юліяна Шепеляві; по 50 дол. – О. і Е. Бертчї, в. і. Д. Мокії, Walter Van Sleet, Бил і Наталка Верзолі; по 40 дол. С. і Я. Галайки, Марія Карабін; по 30 дол. – Роман Мяселко; по 25 дол. – М. і Б. Бережанські, Антон і Ольга Білінські, Лідія Волосянська, Ярослав і Теодрія Кушнірі, Ірена Мирон; по 20 дол. – Анастасія Анніс, Юлія Ванцко, Андрій і Ева Демчарі, Андрій і Тетяна Дурбаки, Нік Завіський, Февронія Кошикар, Семен і Куй Ксенічі, Олександр Кузьма, Володимир Літинський, о. Михайло Мишук, Станіслав і Катерина Мочульські, Іван і Любомира Мокії, Марія Новадла, Михайло і Галина Пелехи, Іван і Анна Романишини, Г. Н. Сембрат, Василь і Катерина Терлецькі, Теодор і Маргарета Федаки, Микола і Марійка Філі, Павло і Теодозія Шевчуки, по 15 дол. – Андрій й Юлія Васенки, Іван і Галина Демчарі, Іван і Ольга Зиндрани, С. і П. Пері, Петро Спьяк, Калина Тисяк; по 10 дол. – Леся Боднар, М. і Я. Боюси, Михайло Заблоцький, Іван і Джін Ігнатолі, Гриць Ільницький, Володимир і Галина Кошикарі, Петро і Марія Ксенічі, Люба Кушнір, Анна Наболотна, Т. і Д. Пасінели, Михайло Сенета, Марія Скалій, Павло і Параска Спьяки, Аксентій

Урбан, Петро Филяк, Михайло Шалюга; по 5 дол. – Доротея Дідух, Галина Джеверс, П. і П. Кавки, Роман Кошикар, Христина Петригаль. Любомира Мокій, 99-ий Відділ, Вотервліт, Н. Й.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Люба Більовщук, референтка стипендій.
М. Оріся Яцусь, скарбник.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ “НАШЕ ЖИТТЯ”

ЛЮТИЙ 2002 р.

Щиро дякую приятелям і членкам 82-го Відділу СУА за вітання з нагоди моїх дев'ятидесятих уродин.

Складаю 15 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

Емілія Балабан.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу бл. п. Еви Козенко, колишньої членки 49-го Відділу СУА у Боффало, складаємо 25 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

Родині покійної висловлюємо щирі співчуття.

Членки Управи 49-го Відділу СУА.
Богуслава Грета, скарбник.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ЛЮТИЙ 2002 р.

Микола і Софія Леськови склали 25 дол. “Бабусям” в Україні.

115-ий Відділ склав 100 дол. жертвам по-вені на Закарпатті.
Катерина Безверха.

У пам'ять бл. п. Юрія Терпиляка, товариша з Берхтенгаденської гімназії, складаємо 50 дол. (через 83-ій Відділ СУА у Нью-Йорку) на Фонд Суспільної Опіки. Мирослав і Надія Шмігелі.

У світлу пам'ять бл. п. д-р Ірени Падох складаємо 50 дол. (через 83-ій Відділ СУА у Нью-Йорку) "Бабусям" в Україні.

Мирослав і Надія Шмігелі.

Вшановуючи пам'ять бл. п. Наталії Течковської-Прохирської, довголітньої членки 43-го Відділу СУА, складаємо 25 дол. сиротам в Україні.

Доням Марті і Дарії з родинами висловлюємо щирі співчуття.

Управа і членки 43-го Відділу СУА.

Замість квітів на могилу нашої союзниці бл. п. Євгенії Костюк сиротам в Україні (через 10-ий Відділ СУА у Філядельфії) склали: 50 дол. – І. Козак; 40 дол. – Л. Сілецька; 25 дол. – І. Дорожинська; по 20 дол. – Г. Утриско, І. і І. Пончуки, Н. Опушинська. Разом 175 дол.

Теодозія Гарасевич, голова Відділу.

У пам'ять бл. п. Євгенії Костюк "Бабусям" в Україні (через 10-ий Відділ СУА у Філядельфії, Па.) складаю 50 дол.

Теодозія Гарасевич.

У пам'ять бл. п. Марії Герус складаю 40 дол. сиротам в Україні. Родині висловлюю щирі співчуття.

Леся Яськів.

Mr. & Mrs. B. Shajenko are donating \$100 to the Social Welfare Fund of UNWLA. \$50 of this sum is designated for an annual subscription to the Ukrainian magazine Borysten to one of the middle schools in Dnipropetrovsk, Ukraine.

Складаю 50 дол. на цілі суспільної опіки СУА.

Надя Бігун.

Складаю 100 дол. (через 92-ий Відділ СУА): 50 дол. "Бабусям" і 50 дол. сиротам в Україні.

Меланія Кривокульська.

119-ий Відділ СУА у Йонкерсі, Н. Й. складає 75 дол. на допомогу людям похилого віку в Україні.

Марія Борковська, скарбник.

10-ий Відділ СУА у Філядельфії, Па. складає 100 дол. "Бабусям" в Україні.

Г. Утриско, скарбник.

21-ий Відділ СУА у Брукліні, Н. Й. на допомогу сиротам в Україні складає 300 дол., зібраних з коляди.

Емілія Ройовська, голова Відділу.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

Складаю 50 дол. для допомоги хворим дітям в Україні.

Е. Чернописька.

115-ий Відділ СУА складає 100 дол. на Фонд Чернобиля СУА.

Катерина Безверха.

На могилу моєї шкільної товаришки бл. п. Мирослави Захаріясевиц-Салдан складаю 50 дол. на Фонд Чернобиля СУА.

Оля Леськів-Городецька.

Замість квітів на могилу бл. п. Романа Мацьківа складаю 100 дол.

Родині висловлюю глибокі співчуття.

Марія Дорожинська.

Замість квітів на могилу нашої довголітньої союзниці бл. п. Євгенії Костюк склали (через 10-ий Відділ СУА): 25 дол. – І. Одежинська; по 20 дол. – Л. і Ю. Коморовські, С. Косик; 15 дол. – А. Заброцька; по 10 дол. – А. Маїковська, І. Тракіта, А. Вампель, Г. Гомзяк, Т. Гарасевич. Разом 130 дол.

Теодозія Гарасевич, голова Відділу.

13 серпня 2001 р. передчасно на 46 році життя помер наш дорогий син бл. п. Левко Місюрак. Замість квітів на могилу складаємо на Фонд Чернобиля СУА для допомоги сиротам Чернобиля: по 200 дол. – І. і Е. Місюраки, М. і Х. Згоби, і. Місюрак; по 50 дол. – М. Баран, Л. Федорко; 30 дол. – А. і О. Заліські. Разом 730 дол.

Ілля Місюрак з родиною.

МОЛОКО І БУЛОЧКА НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ

Branch 118 in Houston donates \$100 to the "Milk and Roll".

Vanessa Horodecky, Treasurer.

Branch 68 of UNWLA donates \$70 to the Milk and Roll Project. These monies were raised in memory of Anna Dombczewska, past member of Branch 68 and mother of Didi Butenko.

Anne Forkhamer.

Марійська Дружина при церкві Різдва Пречистої Діви Марії у Лос-Анджелесі складає 200 дол. на сніданки школярам в Україні.

Анна Макух, голова Відділу.

У світлу пам'ять бл. п. Олени Ничипоренко її дочка Ольга Великорідько складає 50 дол. (через 19-ий Відділ СУА у Трентоні).

Фінансова комісія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій в Америці складає 50 дол. на сніданки школярам України.

Христина Сеник, секретар.

У пам'ять бл. п. Калини Миколенко складаю 100 дол. на сніданки школярам в Україні.

Слава Онуферко.

Щиро дякую союзнякам 119-го Відділу СУА в Йонкерсі за пожертви на "Молоко і булочку наймолодшим школярам України" у пам'ять мого чоловіка. З вдячності їм складаю також на ту саму ціль 50 дол.

Оля Городецька.

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди Нового Року "Бабусям" в Україні

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ У НЬЮ-ЙОРКУ

ГРУДЕНЬ 2001 р.

Закінчення з березневого числа

ЧЕРЕЗ КОМІТЕТ РОЗБУДОВИ, РОЧЕСТЕР, Н.Й.

500 дол. – Тарас Кушнір; 100 дол. – Ірена Гафтович; по 50 дол. – Л. Бах, А. Лапичак-Бах, Р. і Т. Шутери; 10 дол. – М. Сипняк.

У пам'ять бл. п. Стефана Сипняка складаю 100 дол.
М. Сипняк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПОТРЕБИ УМ

У пам'ять бл. н. Франка Вірстюка датки зложили: 380 дол. – Н. і Л. Вірстюки; 50 дол. – В. and B. Berdник; по 25 дол. – М. і І. Яремки, Б. і С. Покори; 20 дол. – О. і Ю. Костишини.

In memory of Wolodymyr Stolarskyj donation were made: \$ 50 – R. Szelewycz, Y. and M. Biazankas; \$ 30 – B. Kratochville; \$ 25 – Mr. and Mrs. P. Loth; \$ 20 – B. and J. Yarpe, D. and W. Vincent and family, A. Jarosz; \$ 15 – M. Goszulak; \$ 10 – J. Bolubacz, N. and J. Franciscus, Mr. and Mrs. R. Krayneski, M. Wilczewski, M. Vendite Chmura, A. and G. Reskevicius, A. Zalewski.

Замість квітів на могилу бл. п. Татяни Терлецької-Антонович складаю 200 дол.
І. Заяць.

У пам'ять бл. п. Олени Смулки датки зложили: 150 дол. – А. Лящик; 100 дол. – А. і С. Титли; 50 дол. – Б. і В. Андрушків.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Ірени з

(через 22-ий Відділ СУА в Чикаго) склали: 100 дол. – Д. і І. Менцінські; по 75 дол. – д-р Л. і А. Казанівські, Г. і Т. Поповичі. Разом 250 дол.

Оксана Мельник

З нагоди дев'ятдесять'ятих уродин нашої дорогої посестри Домки Завадівської складаємо 25 дол. школярам України.

Членки і Управа
49-го Відділу СУА у Боффало, Н. Й.

Помилково не було згадано своєчасно про пожертву у 1,000 дол. для допомоги потерпілим від повені на Закарпатті, яку склало Українське Медичне Товариство Північної Америки. Перепрошуємо за прикрий недогляд.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Романна Кекиш, скарбник.
Надія Шмігель, референтка суспільної опіки
Головної Управи СУА.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

Луцьких Бачинської складаємо 50 дол.

З. і М., Р. і Л. Городиські.

Замість квітів на могилу бл. п. Емілії Підлісної датки зложили: по 25 дол. – М. Бакалець, М. і Б. Чабани, В. і К. Воловодюки, Я. і Г. Оберишини, Г. Шевчук, І. і М. Шевчуки.

Замість квітів на свіжу могилу мого дорогого чоловіка бл. п. Василя Боднара складаю 100 дол.

Л. Боднар.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Петра Люри складаємо 50 дол. Родині висловлюємо щире співчуття.
І. і М. Кошмани.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Петра Люри складаємо 10 дол. Родині висловлюємо щире співчуття.
З. і О. Дуби.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Юрія Гірняка складаємо 50 дол. Родині висловлюємо щире співчуття.
Родина Гуралечків.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. проф. Петра Гоя складаю 25 дол.
Л. Гуралечко.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Василя Ткача складаю 25 дол.
Л. Гуралечко.

In loving memory of my husband Roman Fenchynsky and my son Roman M. Fenchynsky I am donating \$10,000.
R. Fenchynsky.

"НАШЕ ЖИТТЯ", КВІТЕНЬ 2002

In memory of Marian Hrycak, who died in the World Trade Center tragedy we are donating \$ 100.

Employees of N.Y. State Sales Tax Bureau.

In memory of Slava Szyszka and Anna Makar we are donating \$ 250. Mr. and Mrs. J. Makar.

Замість квітів на свіжу могилу нашої найдорожчої мами і бабуні, бл. п. Наталії Білоус складаємо 3,000 дол. Л. і О. Білоуси, А. і О. Білоус-Олексії, М. Білоус, Л. Білоус.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Наталії Білоус складаємо 100 дол. Родині висловлюємо глибоке співчуття. Б. і Н. Лехмани.

У пам'ять бл. п. д-ра Івана Флиса датки зложили: 100 дол. – З. і Я. Снилики; по 50 дол. – В. і М. Лиско, В. і А. Козіцькі, д-р А. і З. Серафини; 30 дол. – Т. Паш; по 20 дол. – Л. і В. Старухи, О. і З. Савчуки, І. Piloit.

У пам'ять бл. п. д-ра Івана Флиса складаємо 50 дол. В. і У. Дячуки.

Замість квітів на могилу бл. п. Романа Лазора складаємо 50 дол. Л. і Л. Зелики.

У пам'ять моєї дорогої жінки бл. п. Софії Темницької складаю 2,000 дол. І. Ю. Темницький.

У пам'ять бл. п. Олени Смулки складаємо 100 дол. Т. і С. Геврики.

У пам'ять бл. п. Йосифа Кисіля складаю 100 дол. П. Кисіль.

У пам'ять бл. п. Іриня Гарасим'яка складаємо 200 дол. О. і О. Коверки.

У пам'ять моїх родичів, бл. п. Івана і Ксені Барницьких складаю 1,000 дол. М. Барницький.

У пам'ять бл. п. д-р Б. Масика складаю 500 дол. Н. Масик.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Дмитра Нагірного складаємо 100 дол. Доні Б. Нагірній-Чумі та її родині висловлюємо сердечне співчуття. О. і Л. Білоуси.

У пам'ять бл. п. Розі Добрянської-Марчак складаємо 50 дол. Т. і Н. Шатинські.

Замість квітів на свіжу могилу товаришки станиславівської гімназії, св. п. Лени Роснецької-Смулки складаю 30 дол. через 64-ий Відділ СУА. О. Луцька.

У світлу пам'ять моїх батьків бл. п. д-ра Степана і Володимири Ріпецьких складаю 10,000 дол. Я. Ріпецька-Гельбіг.

У пам'ять наших родичів, бл. п. д-р Євгена і Галини Маринюків складаємо 100 дол. М. і М. Боднарі.

В десяту річницю смерті мого чоловіка, бл. п. Мирослава, який помер 15 липня 1992 р., складаю 300 дол. М. Дозорська.

У пам'ять нашого найдорожчого батька, дідуся і прадідуся, св. п. отця митрата Мирослава Харини, складаємо 2,000 дол. Х. і Б. Сеники з родиною.

У пам'ять сина, бл. п. Осипа Венгерчука, який загинув трагічно 11 вересня 2001 р. у World Trade Center, складаю 100 дол. С. Чорна.

У пам'ять бл. п. д-ра Теодосія Самотулки складаю 20 дол. через 92-ий Відділ СУА. С. Льяндвіт.

У пам'ять незабутньої мисткині Людмили Морозової складаємо 1,000 дол. М. і Н. Захарченки.

У пам'ять бл. п. Наталії Білоус складаємо 50 дол. О. і В. Завадюки.

У пам'ять бл. п. Ярослава Сидоряка складаємо 500 дол. М. і О. Яремки.

У пам'ять бл. п. д-р Теодосія Самотулки датки зложили: по 20 дол. – М. Стахів, Ю. і Т. Р., І. Мриглоцька; 10 дол. – Л. Петрило.

У пам'ять бл. п. Івана Рихвіцького датки зложили: по 50 дол. – Я. і К. Червоняки, І. і Т. Червінські; 25 дол. – В. і Б. Слижі.

З НАГОДИ

З нагоди дня народження Ірени (Рені) Герлинської датки на Будівельний Фонд УМ зложили: 350 дол. – В. і І. Герлинські; 200 дол. – Н. і Л. Голинські; 100 дол. – Б. і К. Пашин; 50 дол. – М. and R. M. Chuma.

З нагоди 50-их уродин Петра Хоми складаю 50 дол. на Будівельний Фонд УМ. Х. Брикович.

З нагоди дня народження д-ра Миколи Дейчаківського складаємо 100 дол. на потреби УМ. О. і Н. Дейчаківські.

З нагоди дня народження Людвика Баха складаємо 50 дол. на Будівельний Фонд УМ. М. і І. Руснаки.

З нагоди дня народження Надії Бігун складаємо 100 дол. на Будівельний Фонд УМ. Ю. і І. Люш.

З нагоди 25-ліття УМ датки зложили через СУА – Окружну Управу Огайо: 300 дол. – Я. Гриців; 50 дол. – А. Василенко; по 25 дол. – о. В. і К. Немири, А. Полянська; по 20 дол. – І. і Л. Мудрий, д-р Я. Кривяк.

З нагоди святкування 10-ліття 56-го Відділу СУА датки на Будівельний Фонд УМ зложили: 3,000 дол. – 56-ий Відділ; 100 дол. – М. і І. Головаті; по 50 дол. – Л. і М. Іваськіви, Е. Рокіський; по 20 дол. – А. Гомик, Ю. Костишин, К. Кобрин, Н. Маріяні, Д. Пилипець; по 10 дол. – Л. Белендюк, В. Боднарук, Л. Бойко, Л. Гарасимів, Н. Іванчук, Л. Івашко, Д. і Л. Інграм, Г. Король, І. Костишин, Л. Крук, С. Кучкуда, О. Мельничин, М. і М. Наваринські, М. Чорній, С. Филипович, Г. Янчишин.

**Щиро дякуємо за підтримку
Управа і адміністрація УМ.**

Ніна МУДРИК-МРИЦ

ПРОВЕСНА

Буде швидко весна!
Щебетала за вікнами пташка,
Прийде швидко весна!
Вітерець мені в ушко шептав,
І розквітла так гарно
У глечики біла ромашка,
Й сонця промінь тепло
На щічки мені вранці поклав.

Буде швидко весна!
Вже бруньки на гілках
набрякають.

Небеса одягли
Свіжо випраний синій жупан.
Тане сніг, вулицями
Веселі струмочки стрибають,
Ще часок – і лоза
Прибереться в пухнастий каптан.

Рисунки Ніни Мудрик-Мриц

ВЕСНЯНИЙ ПРИВІТ

А я вітаю вас
У провесняний час
Із теплим, гожим сонцем,
Що сіло на віконце,
Із першими квітками,
Співучими пташками,
З життям, в листочках скритим,
У пуп'янках сповитим,
З метеликом на волі,
З хлібцем, що сходить в полі,
Із потічком грайливим
І серденьком щасливим!

Леонід ГЛІБОВ

“Весна прийшла!
Тепло знайшла!” –
Кричать дівчатка й хлопчики.
“Цвірінь! Цвірінь!
Журбу покинь!” –
Клопочуться горобчики.
Приліз дідок,
Зліз на горбок, –
У хаті бути не хочеться.
Тепляк дмухнув,
Крилом махнув,
По бороді лоскочеться.
Все ожило,
Все розцвіло,

І рій дітей привітненьких
На той горбок
Несе вінок
З фіялочок блакитненьких.
Бринить дідок,
Як той мачок,
Крапчастий і повнесенький;
Кричать, гудуть,
Далеко чуть
Таночок голоснесенький.
“Весну шануй,
Не спи, воркуй,
Наш голуб зозулястенький!
Не в’янь, рости,
Красуйся ти,
Королику квітчастенький!”

Зірка МЕНЗАТЮК

ЯК ДОЩИК ЦВІТЕ

Весна стояла в теплі та в сонці, мов у повені.

– Ми теж – наче сонечка! – похвалилися кульбабки. – Бо ми жовті й променисті.

– Подумаєш! – обізвалися з клумби тюльпани. – Наші квітки гарніші. Ми як червоні чаші! І в кожній бджола або джміль.

– Ми глянули на світ і здивувалися, що в ньому стільки весни, – мовили низенькі братки. – Тому ми – як здивовані очі.

– Я цвіту білими перлами, – забриніла на це конвалія.

– А я – блакитними вітрячками, – залепетав барвінок.

– А я граю на дзвінкій сурмі! – подав голос жовтий нарцис.

– А я, а я! Таж я цвіту райським цвітом! – зашуміла рожева райська яблунька біля фонтана.

– А я, – сказав на це дощик, – зацвіту парасольками!

Закрапав – і справді: на вулицях парасольки, на майданах парасольки, усе місто в парасольках, наче в лапатах яскравих квітках.

Вийшла веселка в небо, задививлася на барвисті парасольки та й спустила край на вулицю Хрещатик.

м. Київ

НАШІ СМАКОВИНКИ

Лукія ГРИЦІВ

САЛАТКИ

САЛАТКА З КАПУСТИ (Coleslaw)

- 1 lb. шаткованої зеленої капусти
- 2 моркви, грубо втерті на терці
- 5 галузок селера, тонко покряяних
- 2 ложки насіченої зеленої петрушки

Варена підлива:

- 2 ложки олії
- 1 ложка борошна
- 1 ч. ложка сухої гірчиці
- ½ горнятка води
- 2 ч. ложки оцту з білого вина
- 1 яйце – вбите
- сіль і перець до смаку
- 1/3 ложки цукру
- перцю (сауеппе) до смаку

Спершу зварити підливу: В сковорідці перемішати олію, борошно і гірчицю. Поволі доливати і мішати воду, оцет, яйце, сіль, цукор і обидва перці. Варити при легкій температурі, мішати безперервно, поки не згусне. Охолодити. Тим часом приготувати капусту, моркву і селер в мисці. Полити підливою і докладно вимішати. Перед подаванням посипати петрушкою.

КАПУСТЯНА САЛАТКА З САДОВИНОЮ

- 12 oz. білої капусти, дрібно шаткованої
- 1 бляшанка (14 oz.) ананаса в шматочках
- 1 ½ десертного яблука
- 2 ч. ложки цитринового соку
- 1/3 горнятка родзинок
- 1/3 горнятка земляних горішків

Підлива :

- ½ горнятка майонезу
- 1 ч. ложка меду
- 3 ложки соку з ананаса або яблука
- сіль і перець до смаку
- все разом перемішати.

Всипати капусту до миски. Ананаси докладно відчідити і посікти. Яблука посікти і змішати з цитриновим соком. Додати родзинки і земляні горішки. Усе разом перемішати і полити підливою. Ще раз перемішати та перекинути в салатницю, прикрасити шматочками яблука або ананаса.

САЛАТКА З МОРКВИ

- 2 великі помаранчі
- 2 lbs. моркви натертої
- ½ горнятка родзинок
- ½ горнятка мигдалів без внутрішньої лущини
- 2 ложки оливкової олії
- 2 ложки соку зеленої цитрини (līma)
- 1 ч. ложка кмину
- ½ ч. ложки цинамону
- ½ ч. ложки мілкового цукру

Помаранчу почистити від шкурки та білого м'якуша, без плівки чистий овоч покряяти на шматочки. До помаранчі в миску додати моркву, родзинки, мигдаль. Осібно змішати олію, сік цитрини, кмин, цинамон і цукор. Полити моркву підливою та разом перемішати.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНА ГОЛОВА

Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг
Софія Геврик

Оксана Фаріон

Мотря Воєвідка-Слоневська

Варка Бачинська
Омеляна Рогожа
Надя Цвях
Анна Максимович
Марта Богачевська-Хомяк
Ірина Стецьків

— 1-ша заступниця голови
— 2-га заступниця голови для справ організаційних
— 3-тя заступниця голови для справ культури
— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
— протоколярна секретарка
— кореспонден. секретарка
— скарбник
— для справ преси
— вільний член
— вільний член

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Наталія Гевко
Стефанія Вочок
Надія Савчук
Марта Стасюк
Ярослава Мулик
Іванна Шкарупа
Любомира Калін
Зоряна Миштал
Маріянна Заяць
Марія Одежинська

— Дітройт
— Філадельфія
— Нью-Йорк
— Північний Нью-Йорк
— Нью Джерзі
— Огайо
— Чікаґо
— Нова Англія
— Центральний Нью-Йорк
— зв'язкова далеко віддалених відділів

РЕФЕРЕНТУРИ

Надія Шмігель
Катерина Івасишин
Марія Пазуняк
Люба Більовщук
Ольга Тритяк
Марта Пеленська

— суспільної опіки
— виховна
— музейна
— стипендій
— архівальна
— екології

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич
Тайсса Турянська
Лідія Черник
Лідія Закревська
Рома Шуган

— голова
— член
— член
— заступниця
— заступниця

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англomовної частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENT
Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Maria Tomorug
Sophia Hewryk
Oxana Farion
Motria Voyevodka-Slonievsky
Barbara Bachynsky
Omelana Rohoza
Nadia Cwiach
Anna Maksymowych
Martha Bohachevsky-Chomiak
Irena Stecki

— 1-st Vice President
— 2nd VP — Membership
— 3rd VP — Culture
— 4th VP — Public Relations
— Recording Secretary
— Corresponding Secretary
— Treasurer
— Press
— Member-at-Large
— Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Natalia Hewko
Stefany Wochok
Nadia Sawczuk
Martha Stasiuk
Jaroslava Mulyk
Iwanna Shkarupa
Lubomyra Kalin
Zoryana Mishtal
Mary-Ann Zajac
Maria Odezhyńska

— Detroit
— Philadelphia
— New York City
— New York - North
— New Jersey
— Ohio
— Chicago
— New England
— New York - Central
— Liaison for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Nadia Shmigel
Katherine Iwasyshyn
Maria Pazuniak

Luba Bilowchtchuk
Olga Trytyak
Marta Pelensky

— Social Welfare Chairwoman
— Education Chairwomen
— Art/Museum Chairwoman
— Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
— Archives Chairwoman
— Ecology Chairwoman

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratyck
Taissa Turiansky
Lidia Czernyk
Lydia Zakrevsky
Roma Shuhan

— Chairwoman
— Member
— Member
— Alternate
— Alternate

Irena Chaban — Editor-in-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

108 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**

Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

Адміністратор-бухгалтер журналу "Наше Життя" — **Орися Яцусь**

Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**

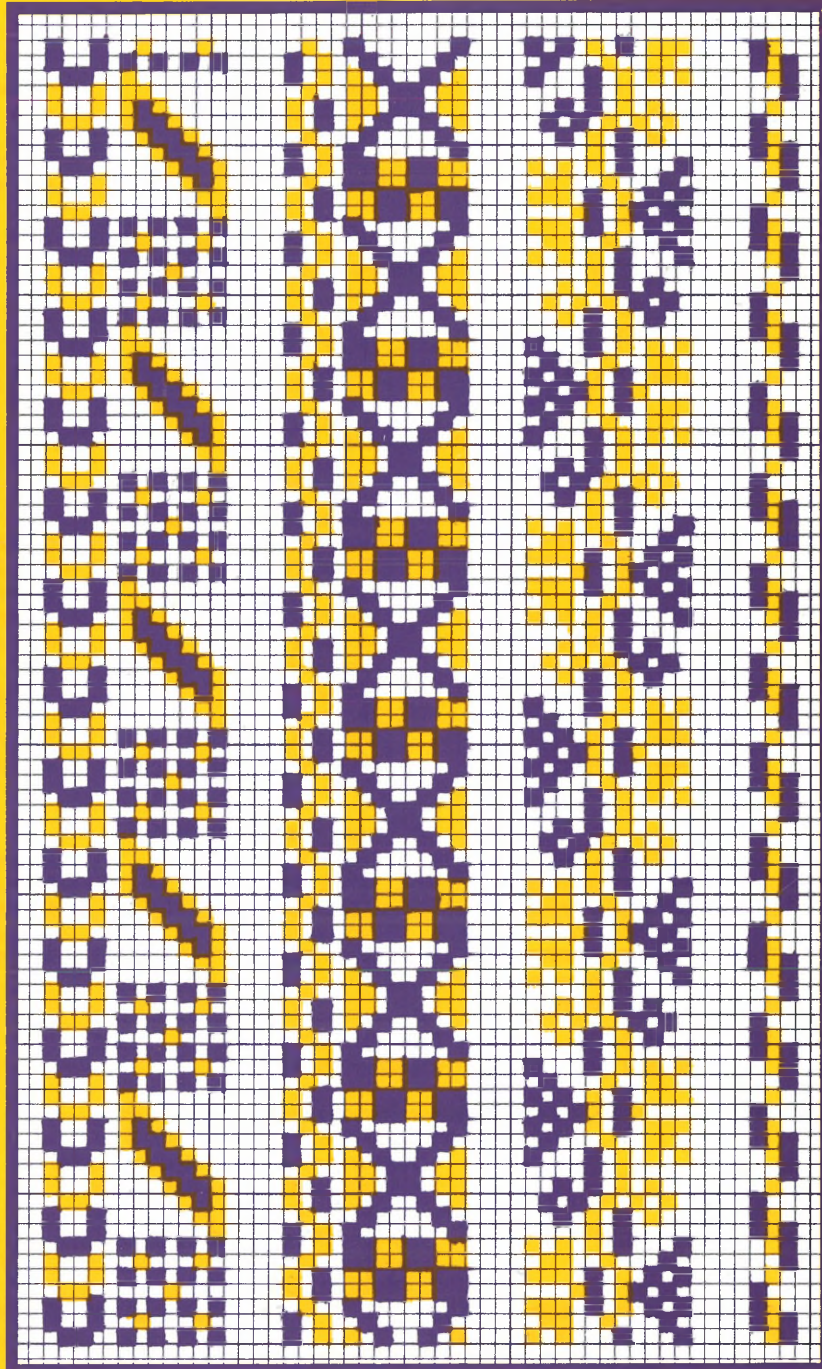
Tel. & Fax (732) 441-9377

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

**Взір з альбому "Українські узори. Зібрала О. Косач (Олена Пчілка)".
Вишивати нитками Д.М.Ц. червоними ч. 666 і чорними.
DMC red 666 and black.**